

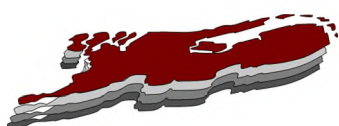
Laagland Archeologie Rapport 11

|

**Inventariserend veldonderzoek –
karterende fase**

**Beulakerweg 127 te
Giethoorn, gem.
Steenwijkerland (Ov.)**

Opdrachtgever: gemeente Steenwijkerland
april 2016
Versie 1

Inhoud

Samenvatting	3
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding onderzoek	4
1.2 Afbakening plan- en onderzoeksgebiedsgegevens	4
1.3 Administratieve gegevens	5
1.4 Resultaten vooronderzoek	5
2 Doelstelling en onderzoeksvragen	7
3 Inventariserend veldonderzoek	8
3.1 - Beschrijving onderzoeksmethodiek	8
3.2 Resultaten veldonderzoek	8
3.3 Beantwoording onderzoeksvragen	9
4 Conclusie en selectieadvies	10
4.1 Conclusie	10
4.2 Selectieadvies	10
Literatuur	11
Bijlage	12
1 Boorstaten	12
Bijlage	14
2 Boorpuntenkaart	14

Colofon

Laagland Archeologie Rapport 10

Inventariserend veldonderzoek – karterende fase. Beulakerweg
127 te Giethoorn, gemeente Steenwijkerland (Ov.)

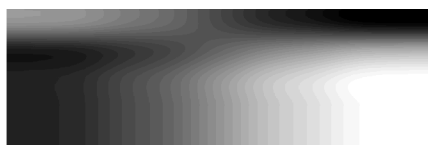
Auteur:

In opdracht van: Gemeente Steenwijkerland

Foto's en tekeningen: Laagland Archeologie

Status rapport: definitief

Controle:

ISSN 2468-4759

Laagland Archeologie V.O.F

Ruysdaelbaan 106

5613 DL Eindhoven

Tel

E-mail:

KvK-Nummer: 60294418

© Laagland Archeologie V.O.F, Eindhoven, 6 mei 2016

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar
gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.
Laagland Archeologie V.O.F. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor
eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het
gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Samenvatting

De aanleiding voor het onderzoek vormt de geplande bouw van een schoolgebouw met parkeervoorzieningen. Hiertoe zal er een bestemmingsplanwijziging moeten komen. Op basis van het gemeentelijk archeologisch beleid dient archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Tijdens het vooronderzoek (verkennend booronderzoek) is een nagenoeg intacte pleistocene bodemopbouw aangetroffen. Afzettingen uit latere perioden bleken verstoord. Om deze reden is een karterend booronderzoek uitgevoerd, gericht op het opsporen van steentijdvindplaatsen.

Bodemkundig komen de resultaten van het karterend booronderzoek grotendeels overeen met die van het voorgaande verkennende bodemonderzoek: aan de noord- en westkant van het plangebied is het bodemprofiel deels tot in de C-horizont verstoord. Daarbuiten is sprake van een nagenoeg intacte bodemopbouw van de dekzandrug. Het karterend booronderzoek heeft echter geen archeologische indicatoren opgeleverd, zodat kan worden aangenomen dat zich geen vindplaatsen binnen de begrenzing van het plangebied bevinden. Om deze reden wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd. Indien tijdens de uitvoer van de geplande werkzaamheden echter onverhoopt archeologische resten worden aangetroffen, dan dient onmiddellijk contact te worden gezocht met de gemeente Steenwijkerland.

HOOFDSTUK

1

Inleiding

1.1 Aanleiding onderzoek

De aanleiding voor het onderzoek vormt de geplande bouw van een schoolgebouw met parkeervoorzieningen. Eerder onderzoek¹ heeft aangetoond dat in het plangebied is te rekenen met een grotendeels intact bodemprofiel en dat waarden uit de steentijd verwacht kunnen worden.

1.2 Afbakening plan- en onderzoeksgebiedsgegevens

Het plangebied is gelegen naast de Beulakerweg 127 te Giethoorn (gemeente Steenwijkerland), zie onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1. Begrenzing van het plangebied. De geplande locatie van het schoolgebouw is bij benadering.

¹ Brouwer, 2016.

1.3 Administratieve gegevens

Objectgegevens plangebied	
Projectnaam	Inventariserend veldonderzoek – karterende fase Beulakerweg 127A, Giethoorn, gem. Steenwijkerland (Ov.)
Plaats	Giethoorn
Gemeente	Steenwijkerland
Provincie	Overijssel
Kaartblad	16A
Coördinaten hoekpunten	Noordwest : 201635/526850 Noordoost : 201780/526865 Zuidwest : 201635/526800 Zuidoost : 201785/526795
Oppervlakte perceel	ca. 9970 m ²
Onderzoeksaanmelding Archis3	3996211100
Uitvoerder	Laagland archeologie
Contactpersoon	
Opdrachtgever	gemeente Steenwijkerland
Bevoegd Gezag	gemeente Steenwijkerland
Uitvoeringsperiode onderzoek	april 2016
Beheerder en plaats documentatie	Laagland archeologie VOF, vestiging Ommen

Tabel 1. Objectgegevens

1.4 Resultaten vooronderzoek

In maart 2016 is door Laagland Archeologie een inventarisatie van de archeologische kenmerken uitgevoerd, voorafgaand aan een inventariserend veldonderzoek – verkennende fase.

Gespecificeerde archeologische verwachting

In het plangebied worden resten van bewoning vanaf circa 1250 verwacht, samenhangend met de eerste bewoningsfase van Giethoorn. De verwachting hangt vooral samen met de aanwezigheid van een veenpakket op deze locatie. Indien het grootste deel van het oorspronkelijke veenpakket is verdwenen, is de kans op laatmiddeleeuwse resten klein.

Naast sporen van bewoning kunnen resten van veenontginning worden verwacht. Deze bevinden zich naar verwachting onder een opgebracht zanddek, in de moerige laag en de top van de zandige ondergrond.

Resten uit de steentijd kunnen eveneens in de top van de zandige ondergrond worden verwacht. Resten uit andere perioden (bronstijd – vroege middeleeuwen) worden niet verwacht.

Resultaten inventariserend veldonderzoek

Het bodemprofiel bestaat van boven naar beneden uit een zanddek, een venige/moerige laag en (Pleistoceen) zand. In de meeste boringen zijn A-, B- en/of BC-horizonten waargenomen in de pleistocene ondergrond. De bovenliggende lagen zijn meestal verstoord. Geomorfologisch helt de zandrug af in westelijke en noordelijke richting.

Conclusie

De kans op een vindplaats uit de late middeleeuwen wordt klein geacht. Het planlocatie ligt op een dekzandrug. De oorspronkelijke pleistocene bodemopbouw van deze rug is nagenoeg intact en er heeft bodemvorming plaatsgevonden. Er is sprake van een hoge verwachting voor resten uit de periode laat-paleolithicum – vroeg-neolithicum.

Selectieadvies

Op grond van de resultaten van het verkennende veldonderzoek is aanbevolen het gehele terrein door middel van een karterend booronderzoek te onderzoeken. Dit advies is overgenomen door de deskundige namens de gemeente, [REDACTED].

2 Doelstelling en onderzoeksvragen

Het inventariserend veldonderzoek – karterende fase heeft tot doel eventuele archeologische vindplaatsen op te sporen om een eerste indruk te verkrijgen van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging ervan.

Het veldonderzoek dient antwoord te geven op de volgende onderzoeksvragen:

- *bevinden zich binnen het plangebied archeologische indicatoren die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een vindplaats? Zo ja, wat is de aard, datering en diepteligging ervan?*
- *indien binnen het plangebied een vindplaats aanwezig is, wat zijn dan de gevolgen van de voorgenomen bodemingrepen op de vindplaats?*

Het inventariserend veldonderzoek – karterende fase is uitgevoerd op 22 april 2016. Meegewerkt hebben: [REDACTED] (senior KNA-archeoloog), [REDACTED] (KNA-archeoloog), [REDACTED] Ma (junior archeoloog) en [REDACTED] (boormedewerker).

Inventariserend veldonderzoek

3.1 - Beschrijving onderzoeksmethodiek

Het karterend booronderzoek is uitgevoerd op basis van een verwachting op steentijdvindplaatsen met een middelgrote omvang. Het boorgrid is uitgezet volgens de methode A3 van de KNA-Leidraad voor karterend booronderzoek. De boringen zijn uitgevoerd conform het plan van aanpak (pva)². Er zijn in totaal 48 boringen gezet in een verspringend boorgrid. De boringen zijn tot een diepte van maximaal 205 cm –mv geplaatst. De boringen zijn gezet met behulp van een edelmanboor met een boordiameter van 12 cm. De archeologisch relevante lagen zijn gezeefd op archeologische indicatoren; hiertoe is een zeef met een maaswijdte van 3 mm gebruikt. De boorgaten zijn naderhand weer gedicht. De boringen zijn ingemeten met behulp van GPS (XY-coördinaten). De maaiveldhoogte is bepaald aan de hand van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN2). De boorstaten zijn gedocumenteerd en opgesteld met behulp van het softwarepakket Boorstaten!.

3.2 Resultaten veldonderzoek

De boorstaten zijn afgebeeld in bijlage 1; de boorpuntenkaart is weergegeven in bijlage 2.

Qua bodemopbouw zijn de resultaten van het karterend booronderzoek vergelijkbaar met die van het verkennende onderzoek: het bodemprofiel is goeddeels intact. Alleen langs de westelijke en noordelijke grens zijn enkele boringen met een tot in de C-horizont verstoord bodemprofiel geconstateerd. In het resterende deel van het plangebied is tenminste de B-horizont nog aanwezig en intact, maar in veruit de meeste boringen was ook een AE-horizont of een A-horizont aanwezig. De top van het archeologisch relevante niveau (A- of AE-horizont) bevindt zich gemiddeld op een diepte van 50-60 cm. De boorpuntenkaart toont de boringen waar A-, AE, B- en BC-horizonten zijn waargenomen. In diverse boringen zijn opeenvolgende B-horizonten waargenomen.

De boringen hebben geen archeologische indicatoren opgeleverd.

² Brouwer, 2016.

3.3 Beantwoording onderzoeksvragen

Voor het veldonderzoek zijn een aantal onderzoeksvragen opgesteld. Hieronder worden deze beantwoord:

- *bevinden zich binnen het plangebied archeologische indicatoren die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een vindplaats? Zo ja, wat is de aard, datering en diepteligging ervan?*

Het inventariserend booronderzoek – karterende fase heeft geen archeologische indicatoren opgeleverd.

- *indien binnen het plangebied een vindplaats aanwezig is, wat zijn dan de gevolgen van de voorgenomen bodemingrepen op de vindplaats?*

Niet van toepassing.

4

Conclusie en selectieadvies

4.1 Conclusie

De aangetroffen bodemopbouw komt grotendeels overeen met de resultaten van het verkennende booronderzoek. Hoewel het bodemprofiel in het gehele plangebied grotendeels intact is, zijn er geen archeologische indicatoren aangetroffen. Gezien de afwezigheid van indicatoren is het waarschijnlijk dat zich in het plangebied geen archeologische vindplaatsen bevinden. De bouwplannen vormen daarom geen bedreiging voor het archeologisch erfgoed.

4.2 Selectieadvies

Op grond van het ontbreken van archeologische indicatoren tijdens het karterend booronderzoek kan worden aangenomen dat zich in het plangebied geen archeologische vindplaats bevindt. Nader archeologisch onderzoek wordt daarom niet aanbevolen.

De implementaties van deze aanbeveling is afhankelijk van het oordeel van de gemeente Steenwijkerland, hierin vertegenwoordigd door haar adviseur, [REDACTED].

Literatuur

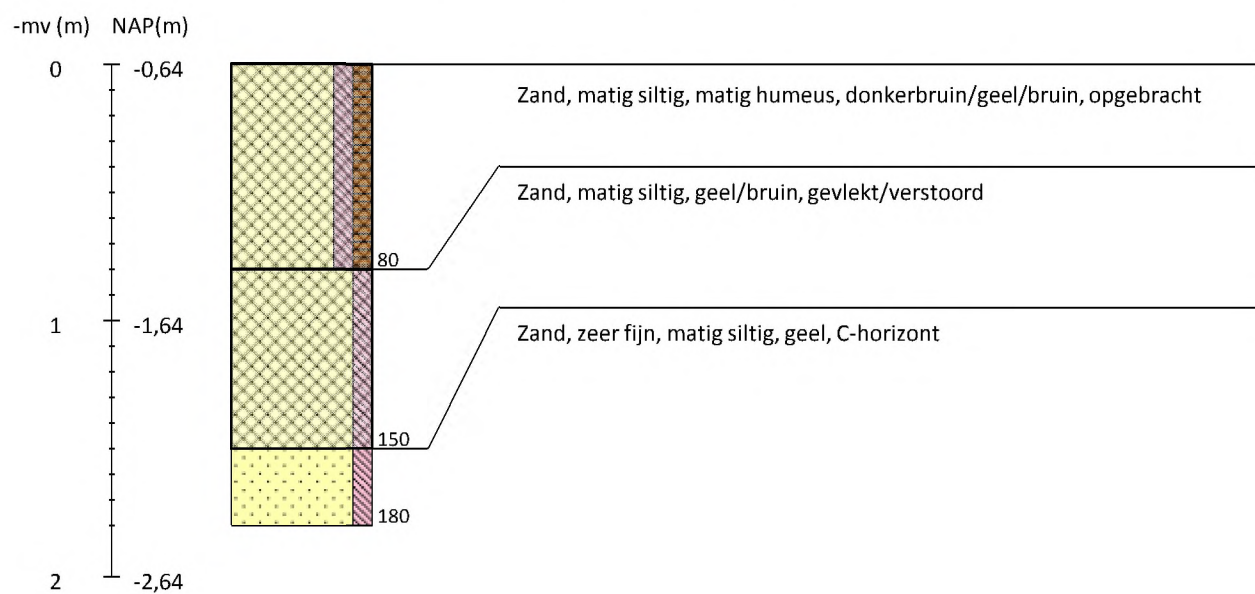
Brouwer, E.W., 2016. Inventariserend veldonderzoek – verkennende fase Beulakerweg 127 te Giethoorn, gem. Steenwijkerland (Ov.). Laagland Archeologie Rapport 8. Ommen.

Brouwer, E.W., 2016. Plan van Aanpak Beulakerweg 127A te Giethoorn, Overijssel

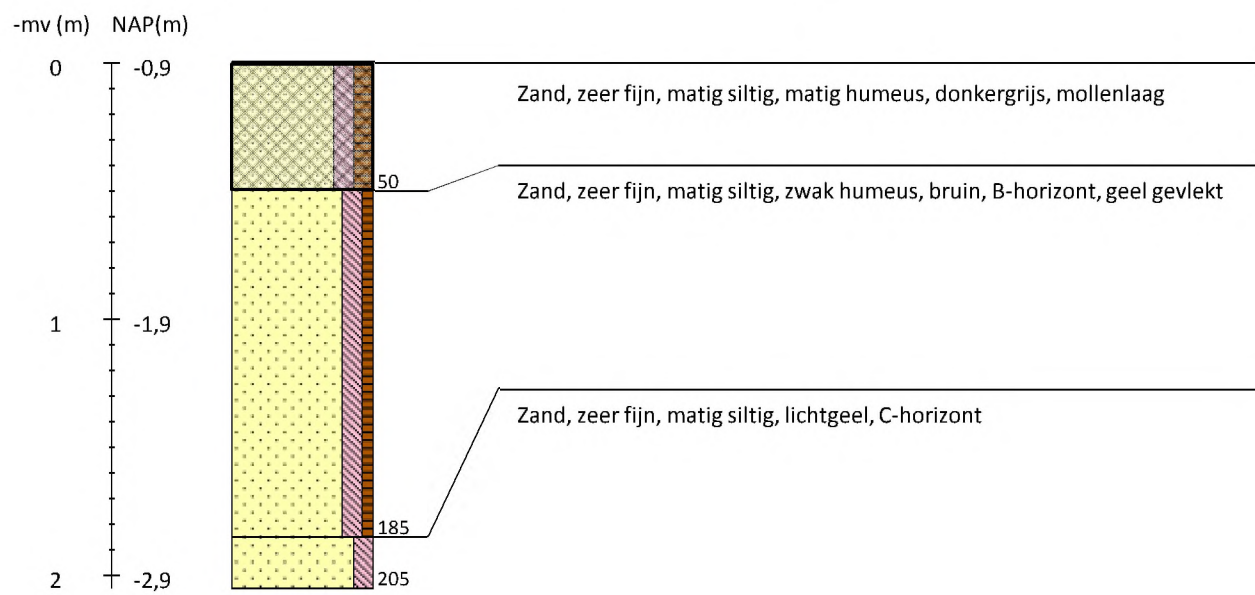
Tol, A.J., J.W.H.P. Verhagen en M. Verbruggen, 2012. Leidraad Inventariserend veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek. SIKB.

BIJLAGE 1 Boorstaten

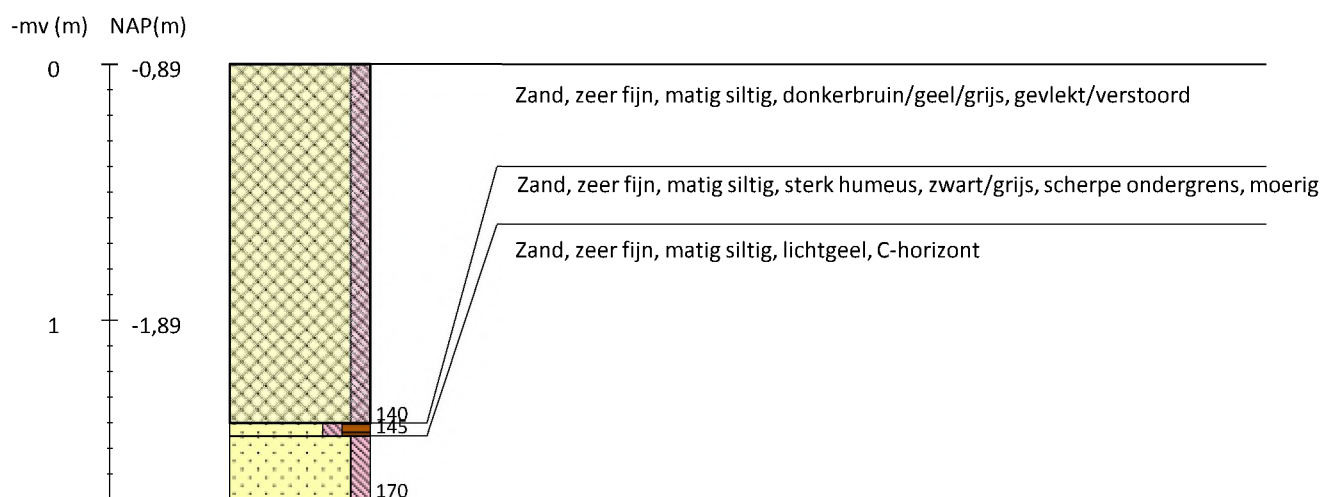
Boring 1 RD-coördinaten: 201639/526846

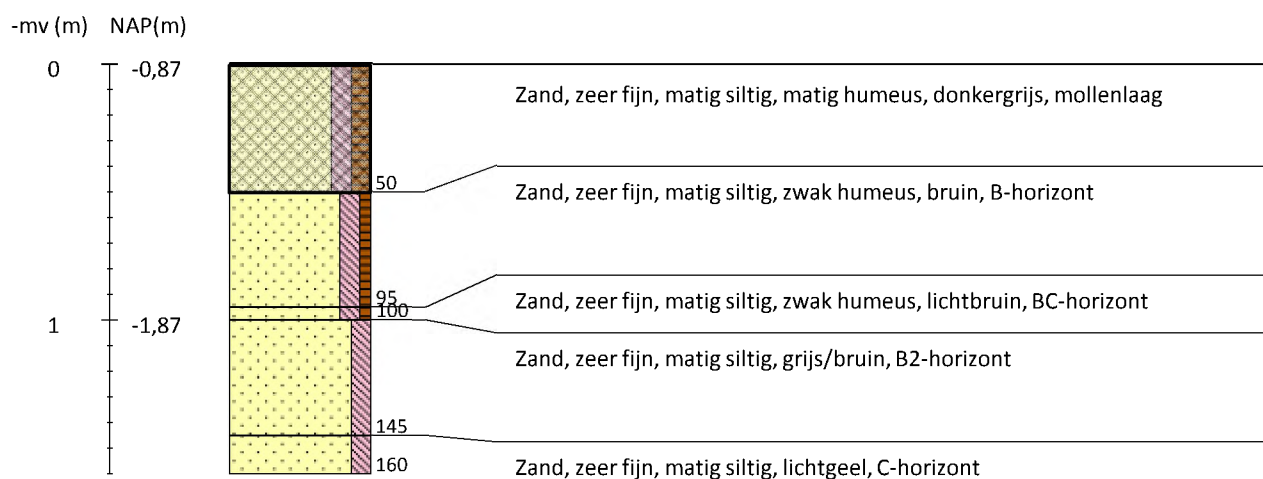
Boring 2 RD-coördinaten: 201654/526848

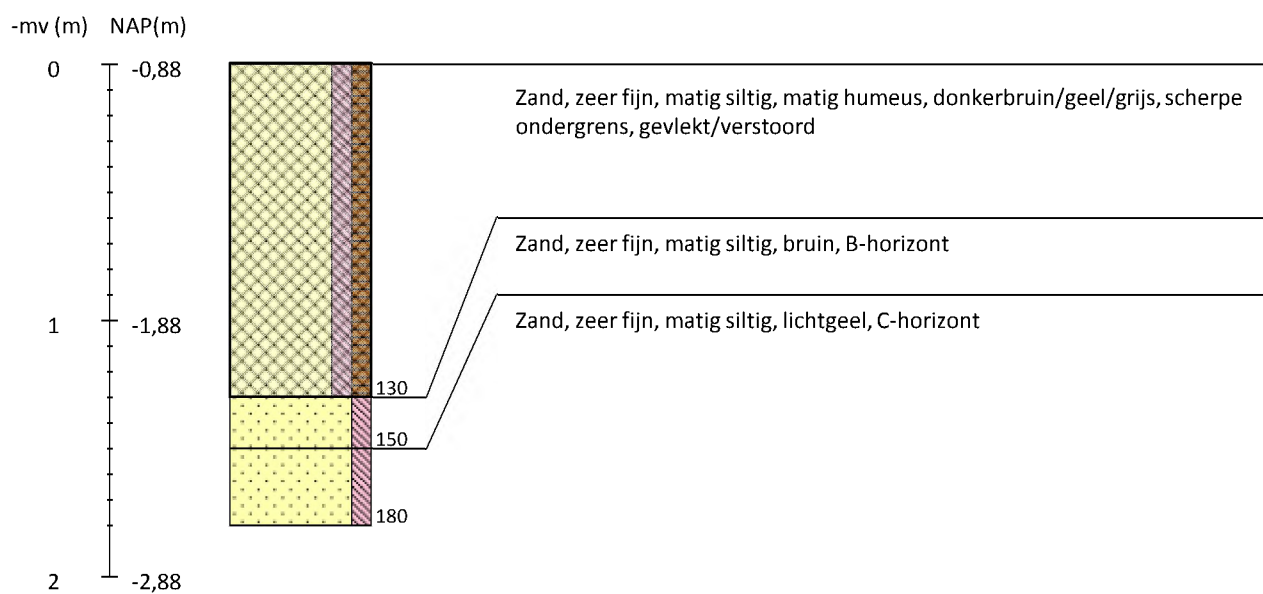
Boring 3 RD-coördinaten: 201669/526850

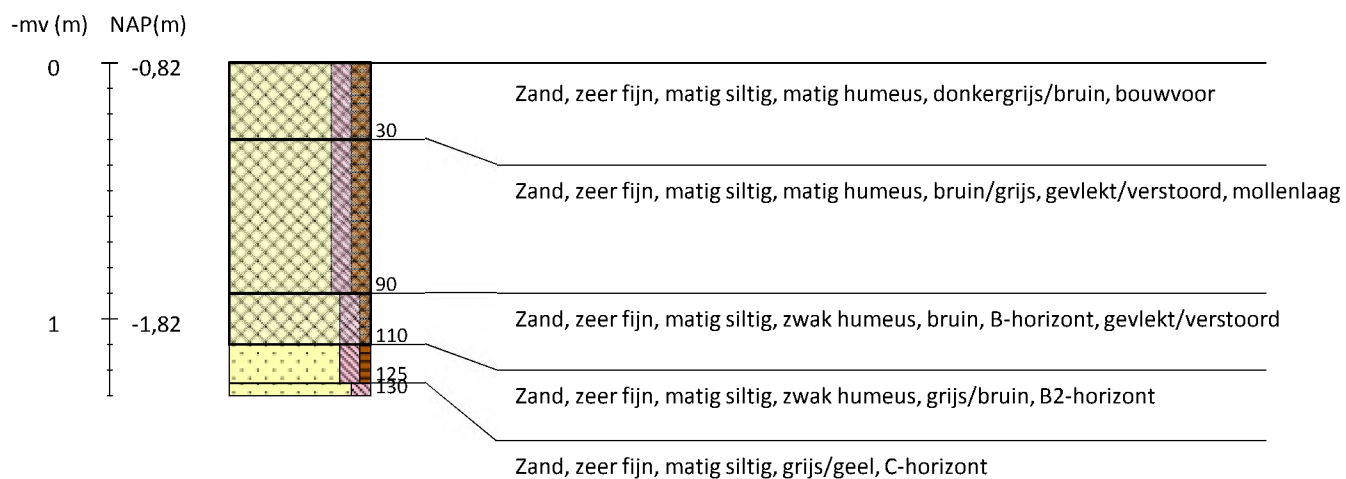
Boring 4 RD-coördinaten: 201685/526852

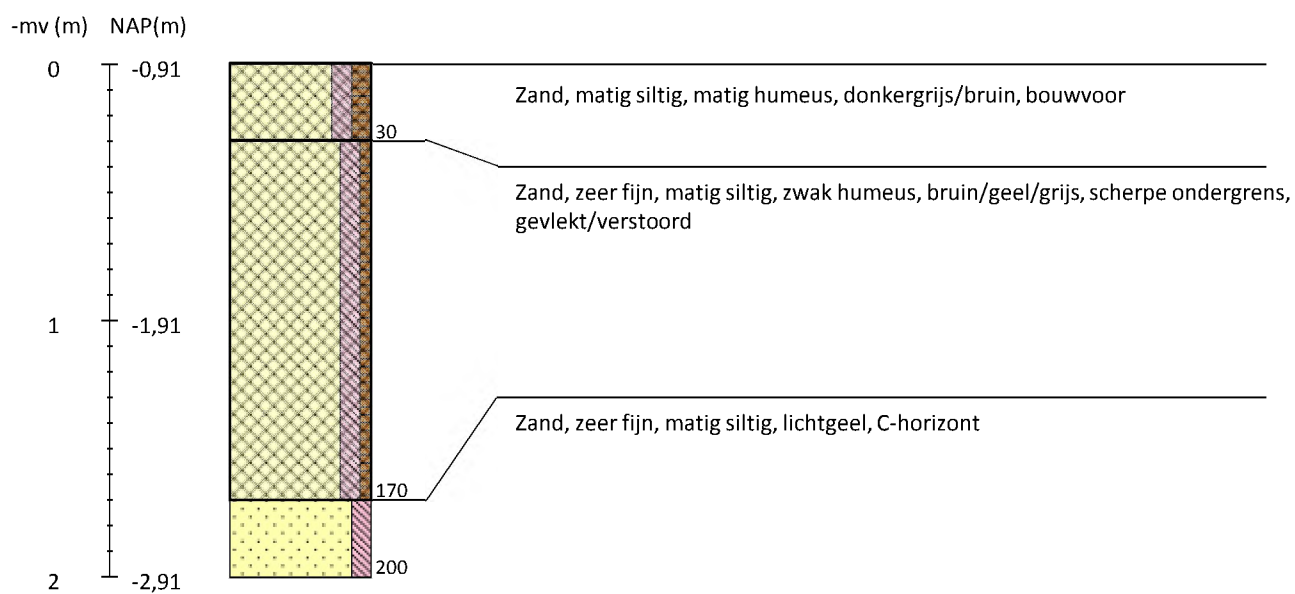
Boring 5 RD-coördinaten: 201700/526854

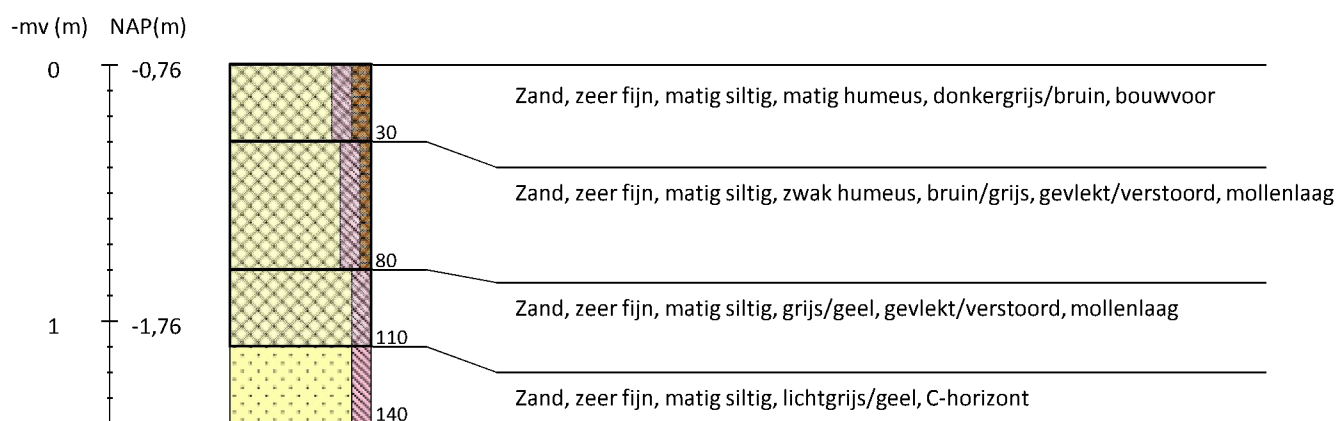
Boring 6 RD-coördinaten: 201715/526856

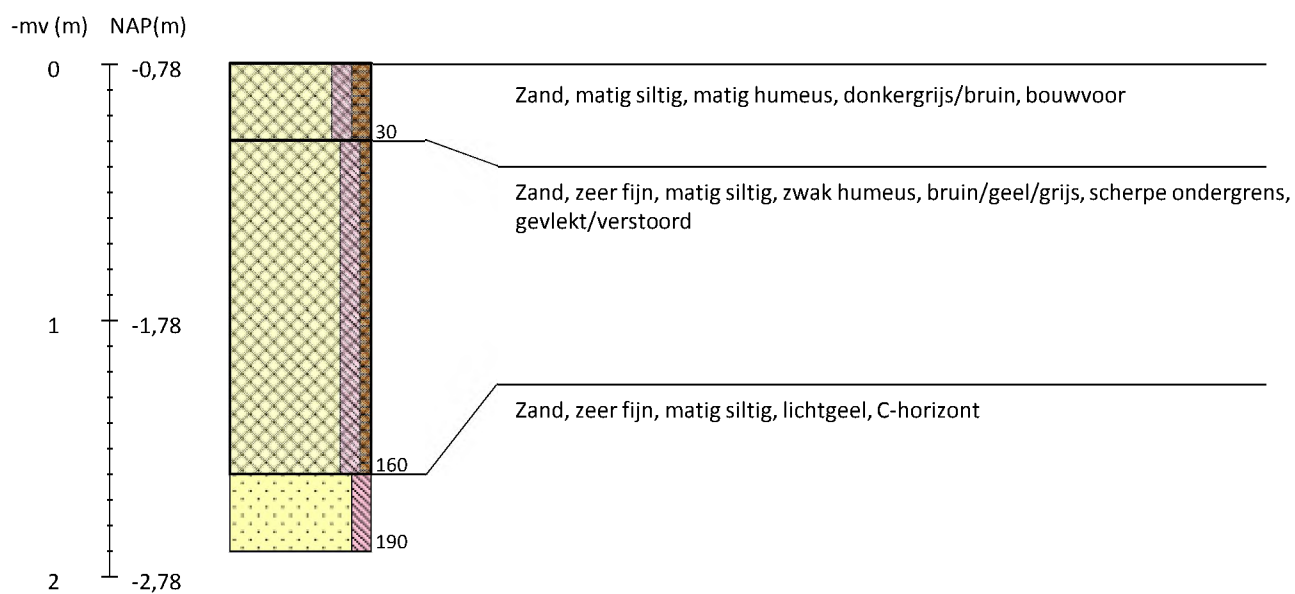
Boring 7 RD-coördinaten: 201730/526858

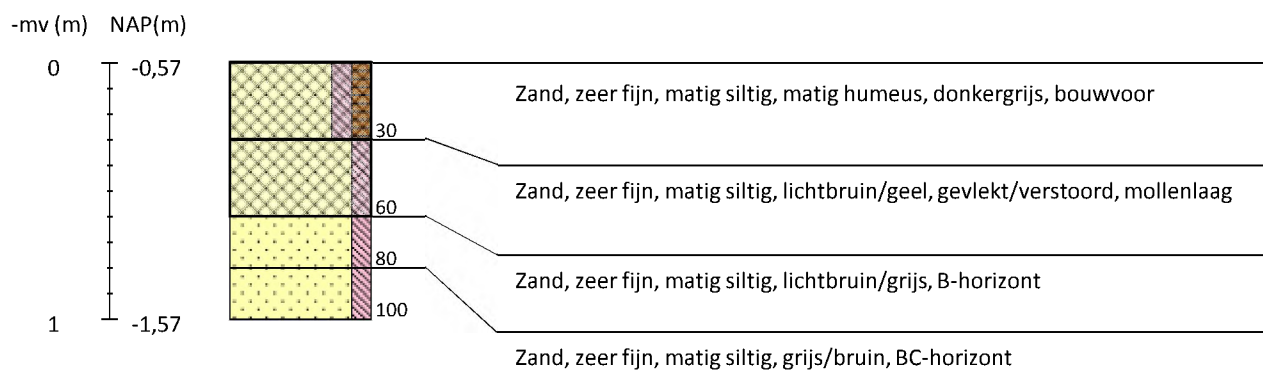
Boring 8 RD-coördinaten: 201745/526859

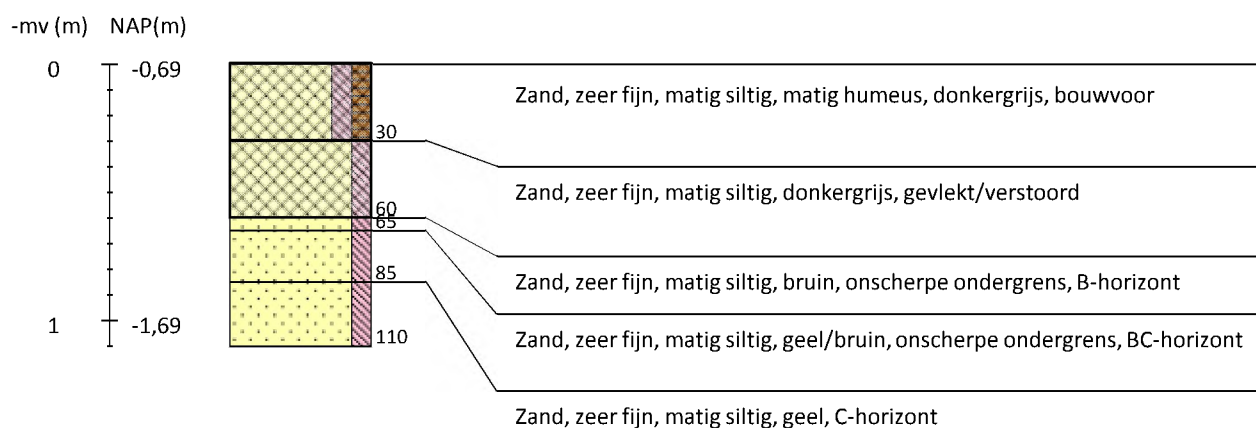
Boring 9 RD-coördinaten: 201760/526861

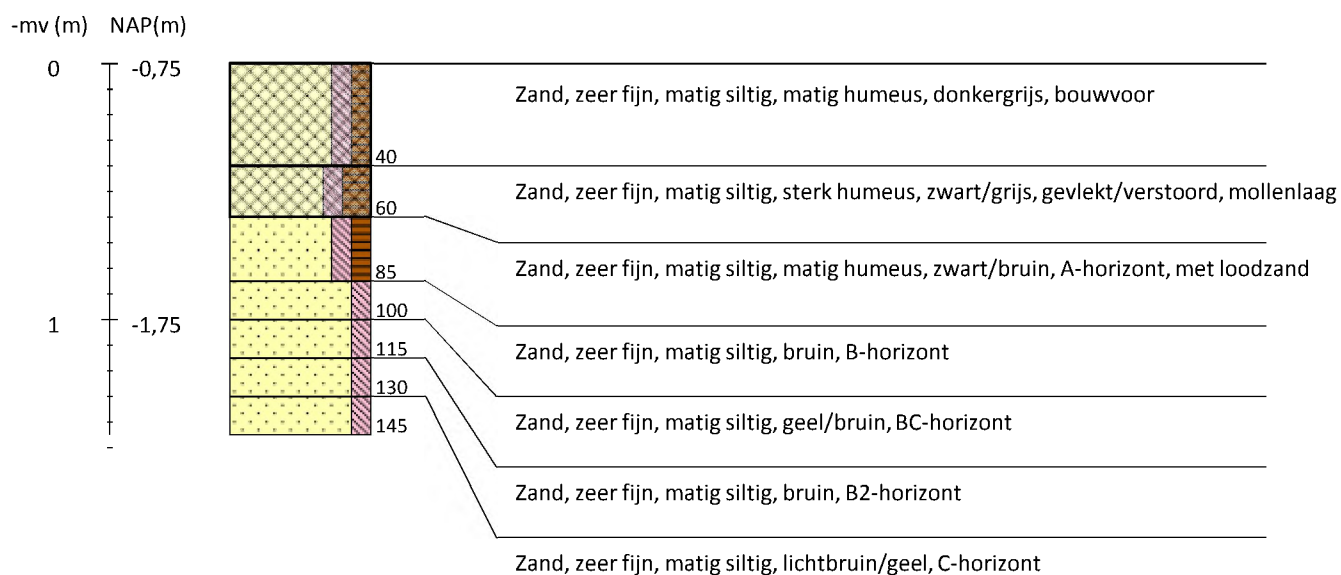
Boring 10 RD-coördinaten: 201775/526863

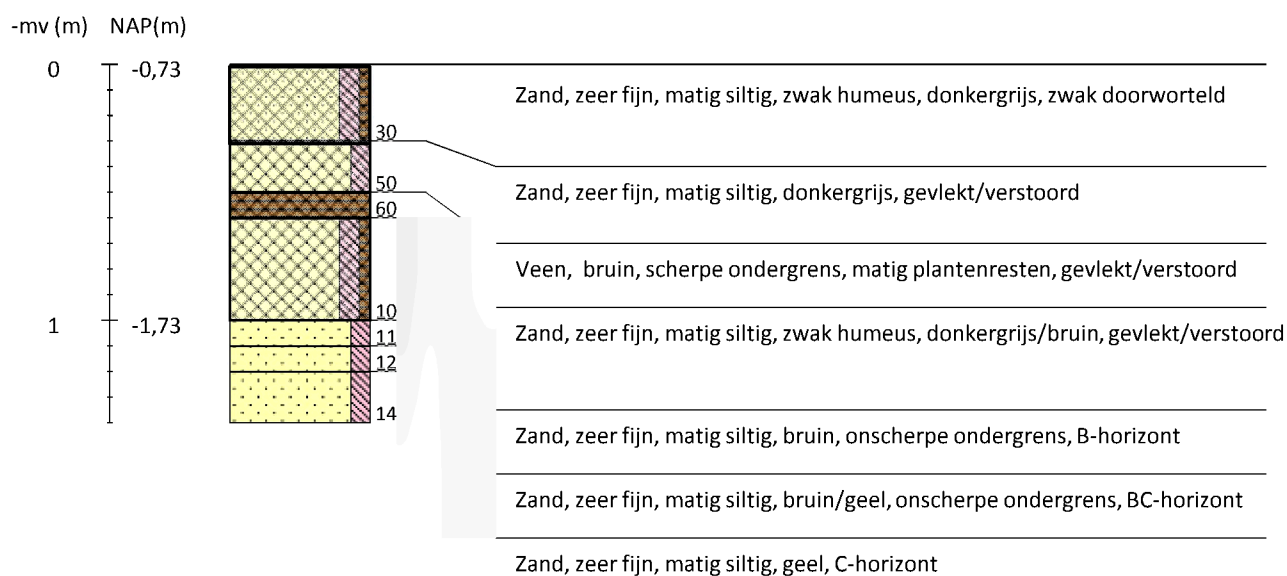
Boring 11 RD-coördinaten: 201647/526834

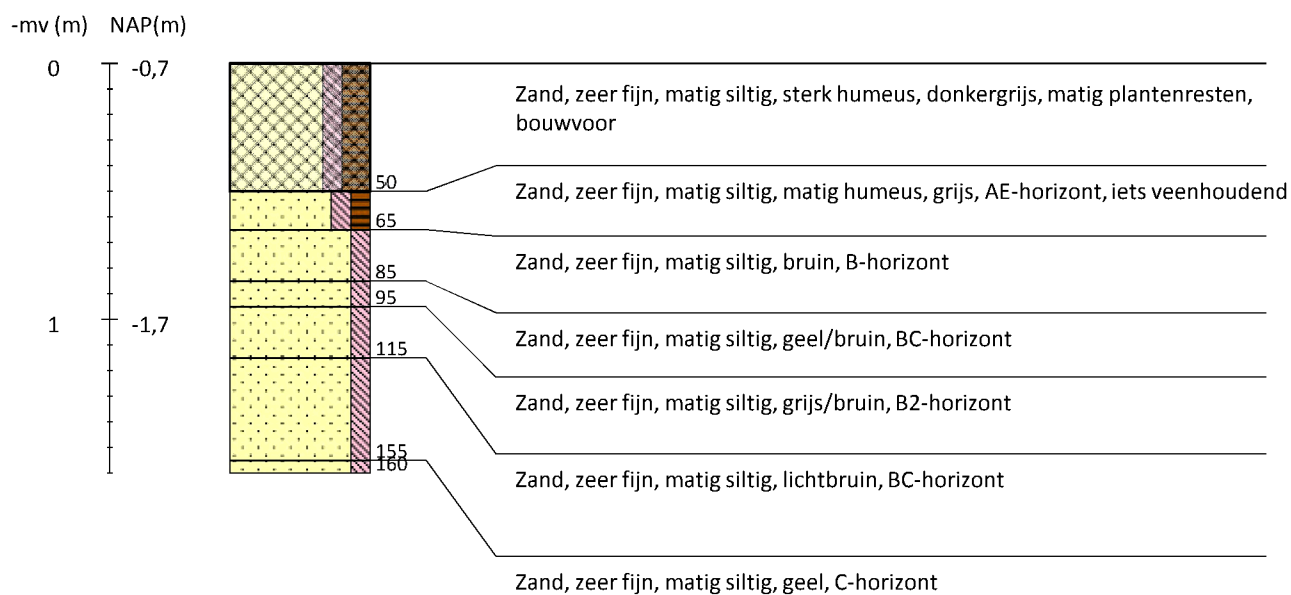
Boring 12 RD-coördinaten: 201663/526837

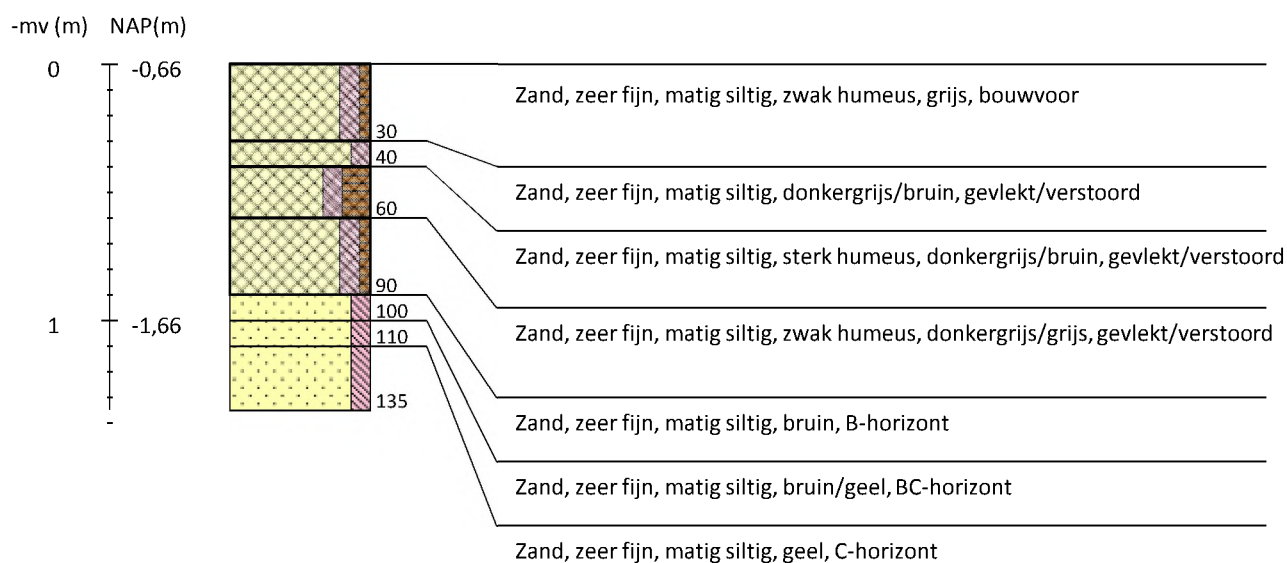
Boring 13 RD-coördinaten: 201679/526839

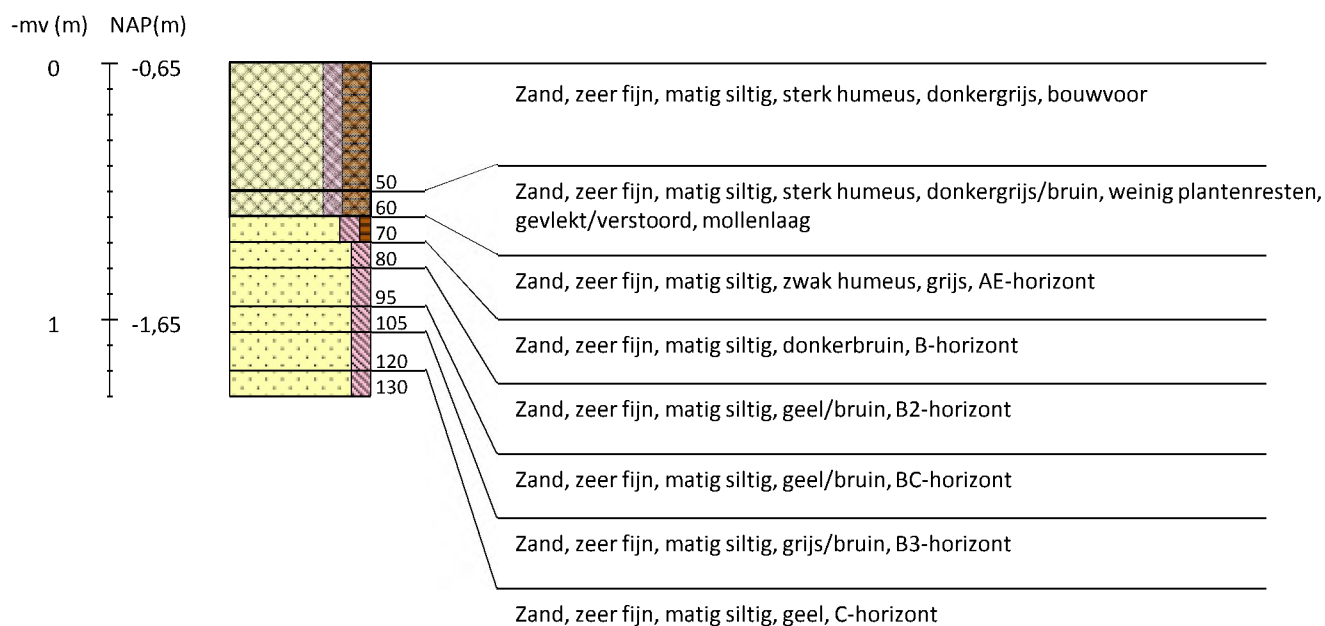
Boring 14 RD-coördinaten: 201694/526841

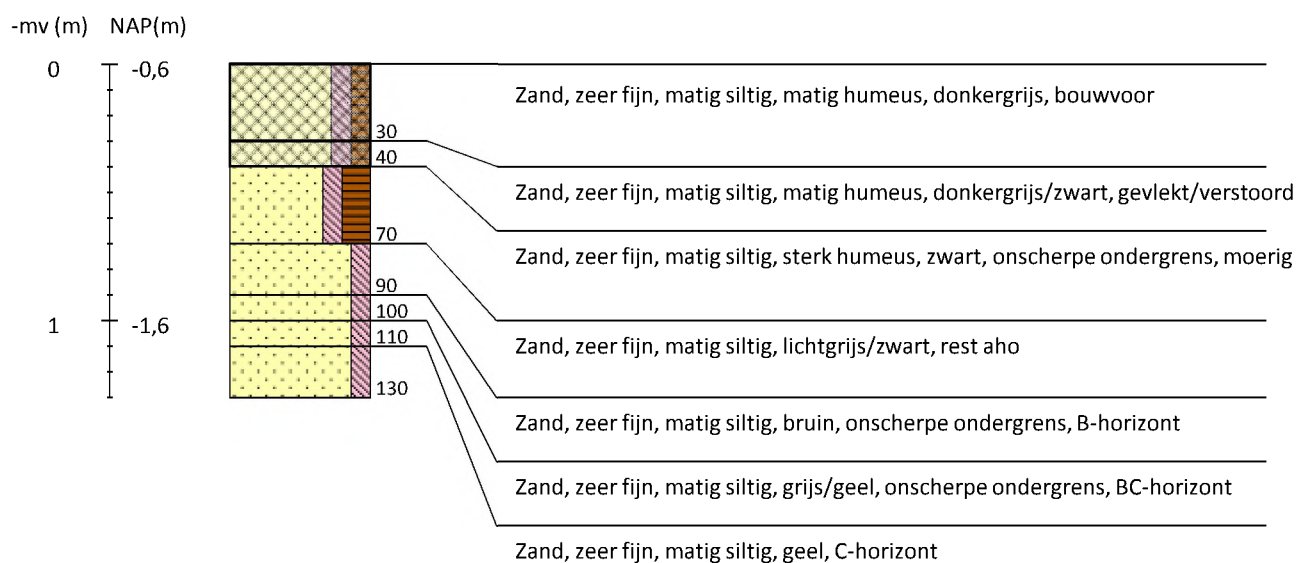
Boring 15 RD-coördinaten: 201709/526843

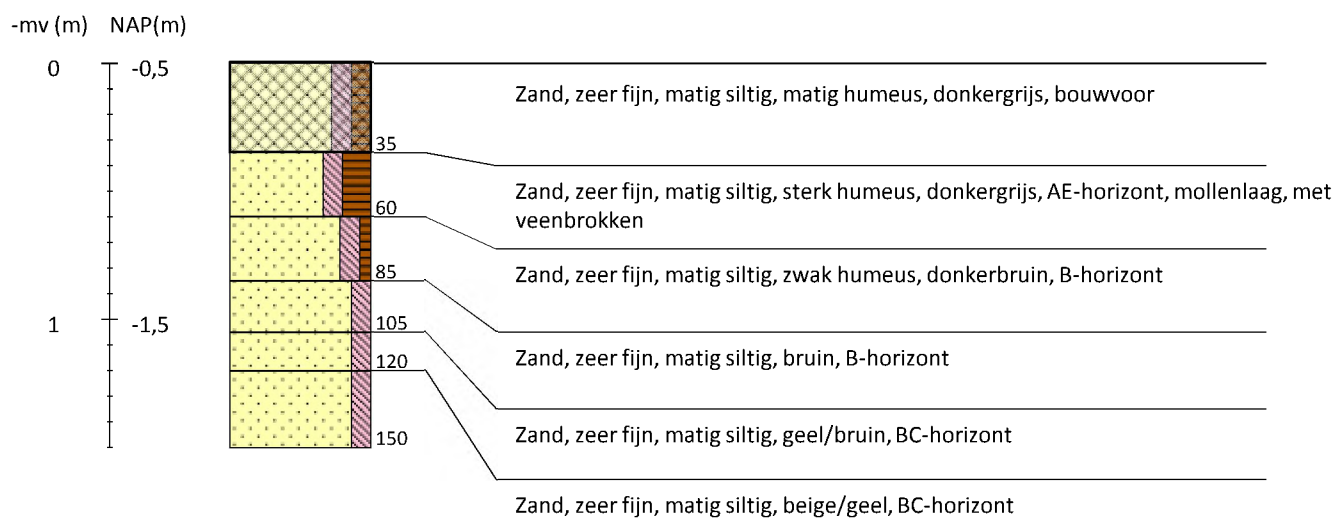
Boring 16 RD-coördinaten: 201724/526844

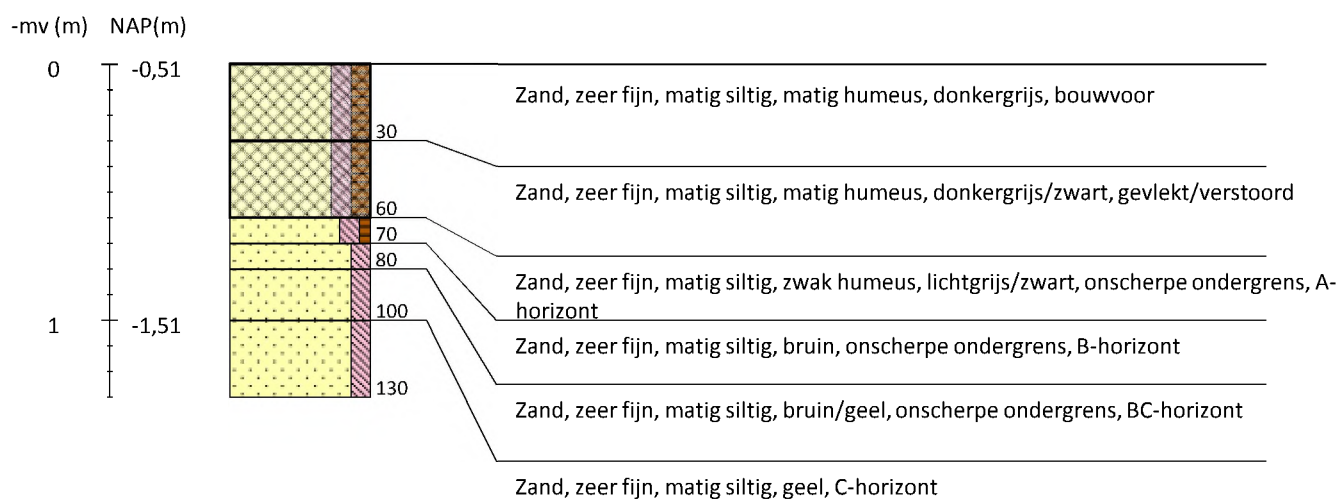
Boring 17 RD-coördinaten: 201740/526846

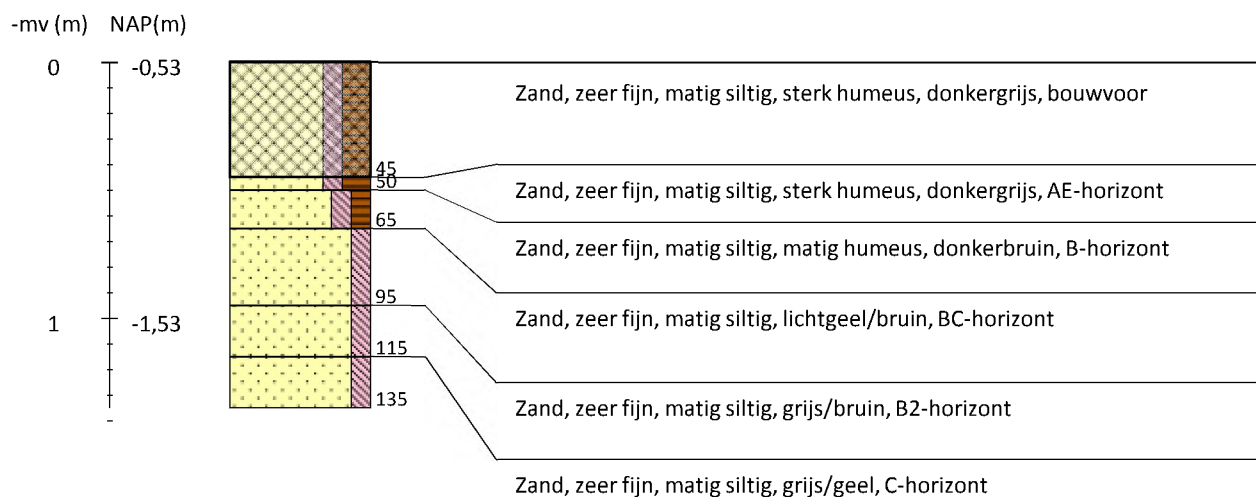
Boring 18 RD-coördinaten: 201755/526848

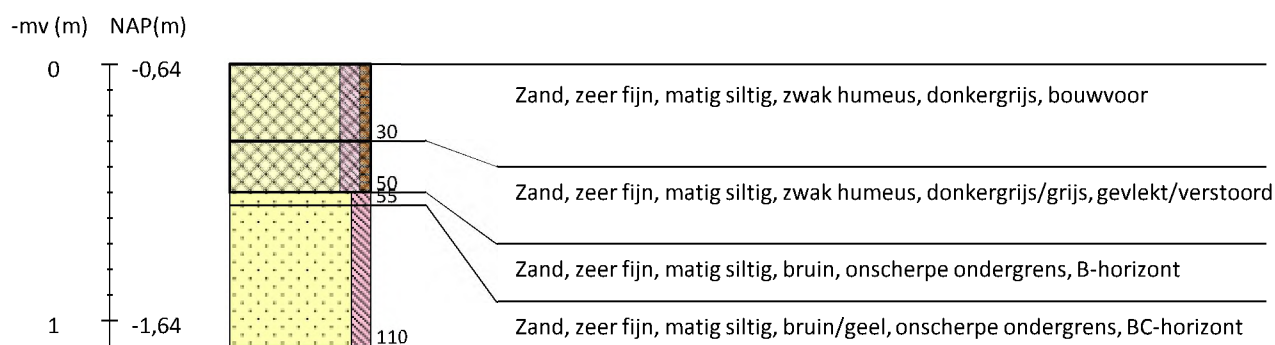
Boring 19 RD-coördinaten: 201770/526850

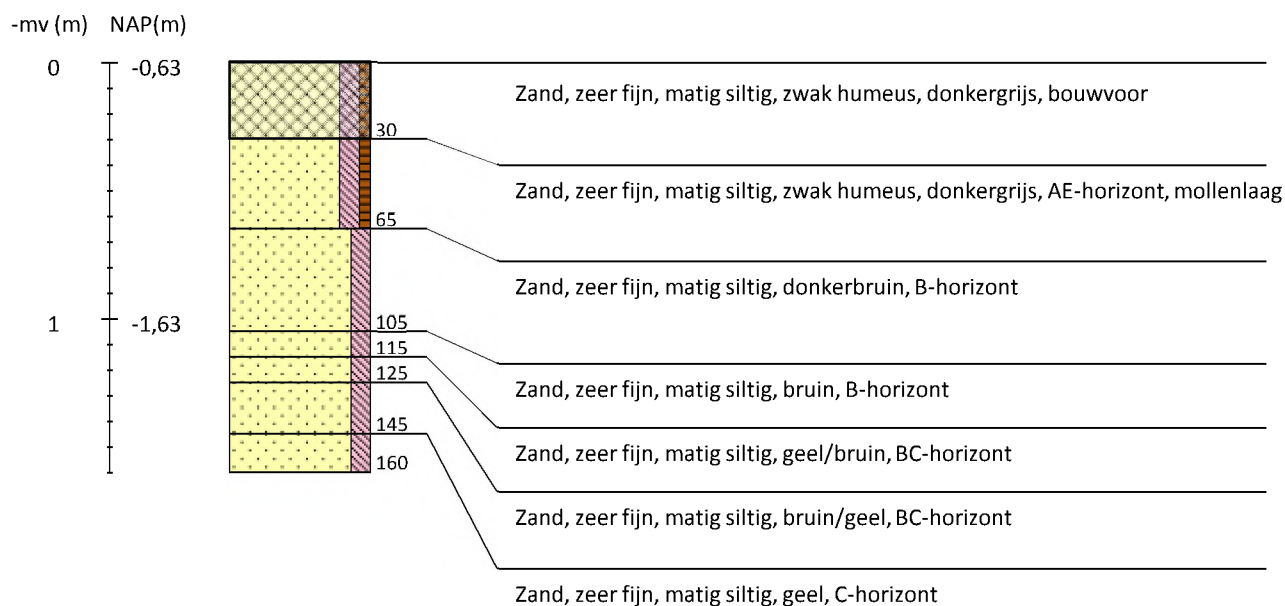
Boring 20 RD-coördinaten: 201639/526821

Boring 21 RD-coördinaten: 201657/526823

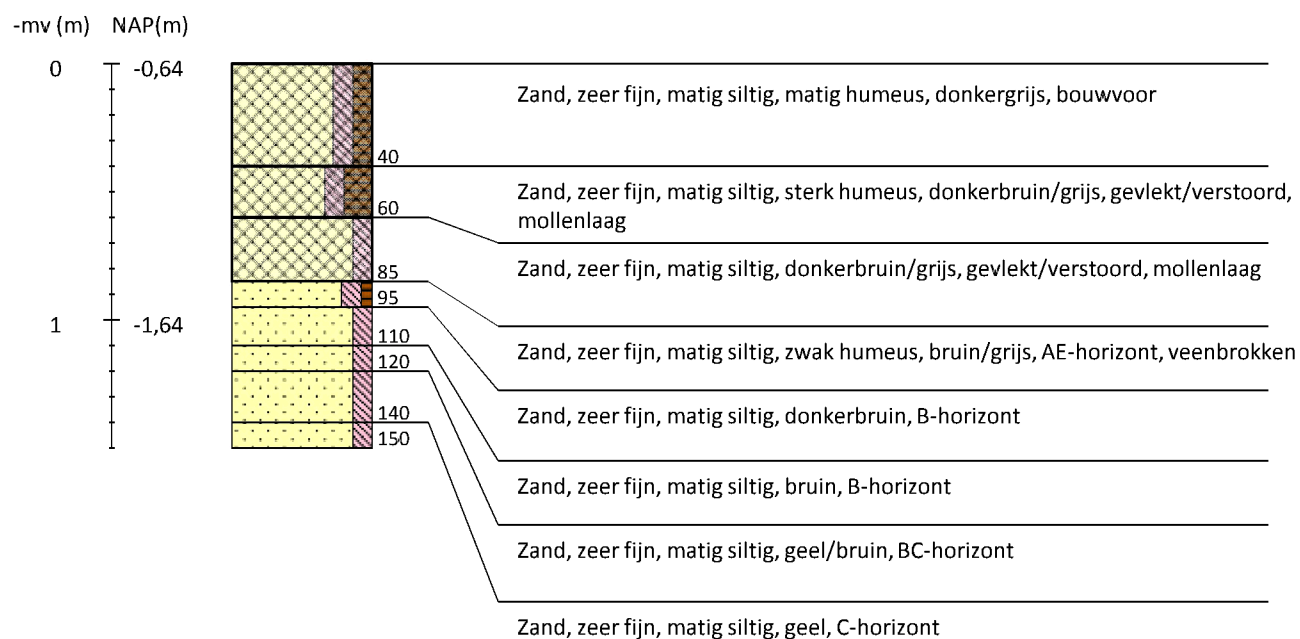
Boring 22 RD-coördinaten: 201674/526825

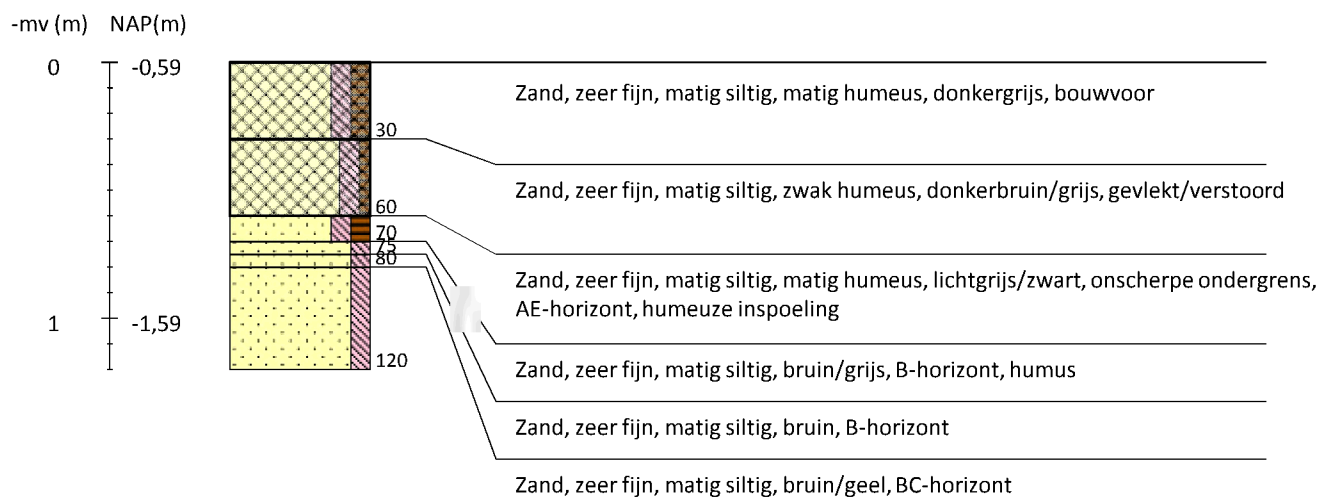
Boring 23 RD-coördinaten: 201688/526827

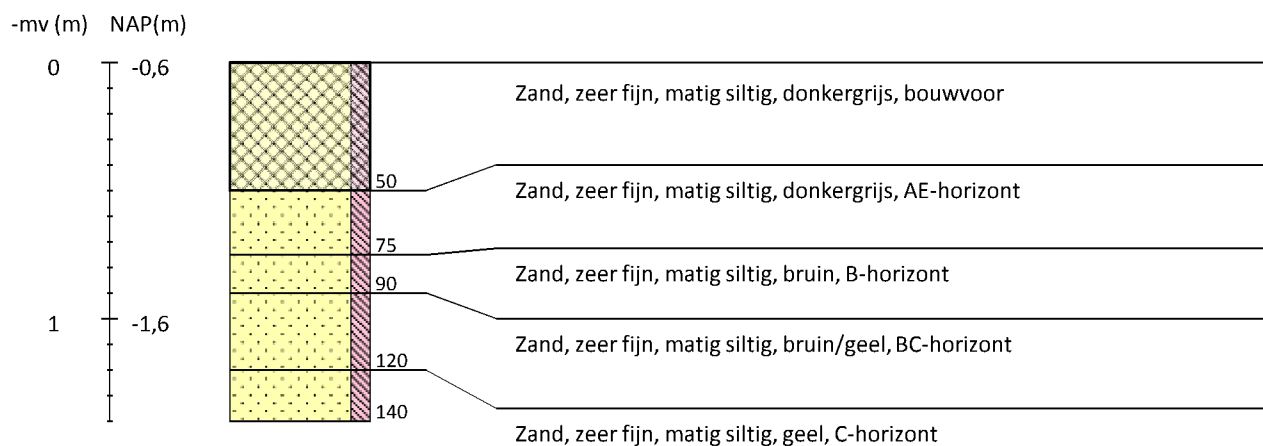
Boring 24 RD-coördinaten: 201704/526829

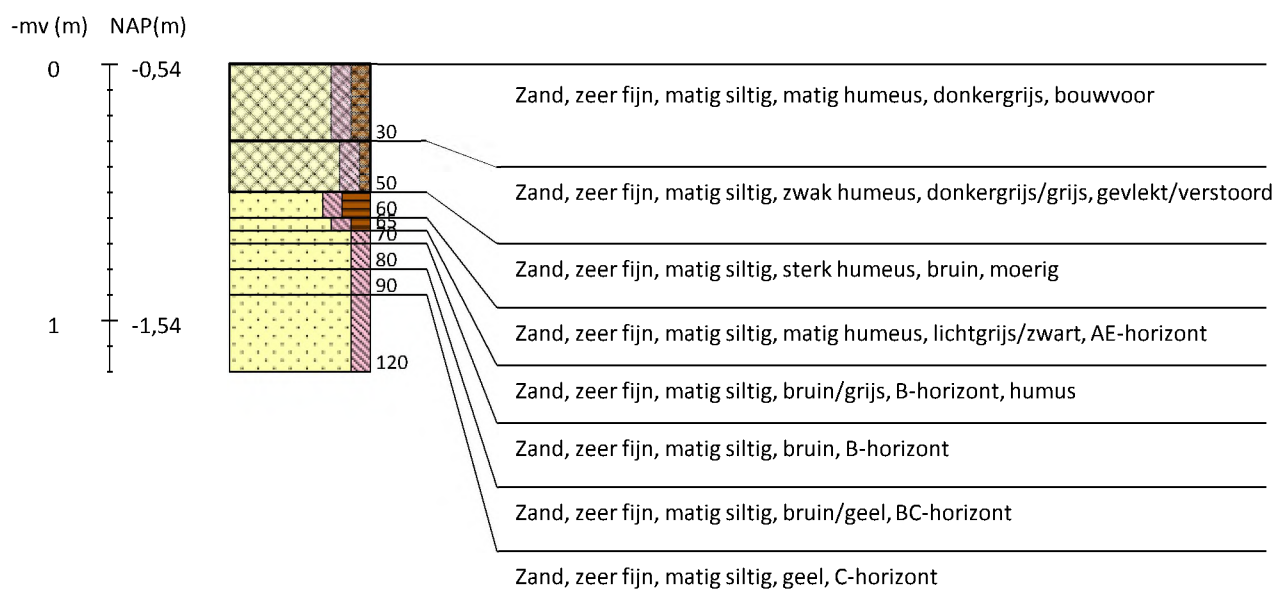
Boring 25 RD-coördinaten: 201719/526831

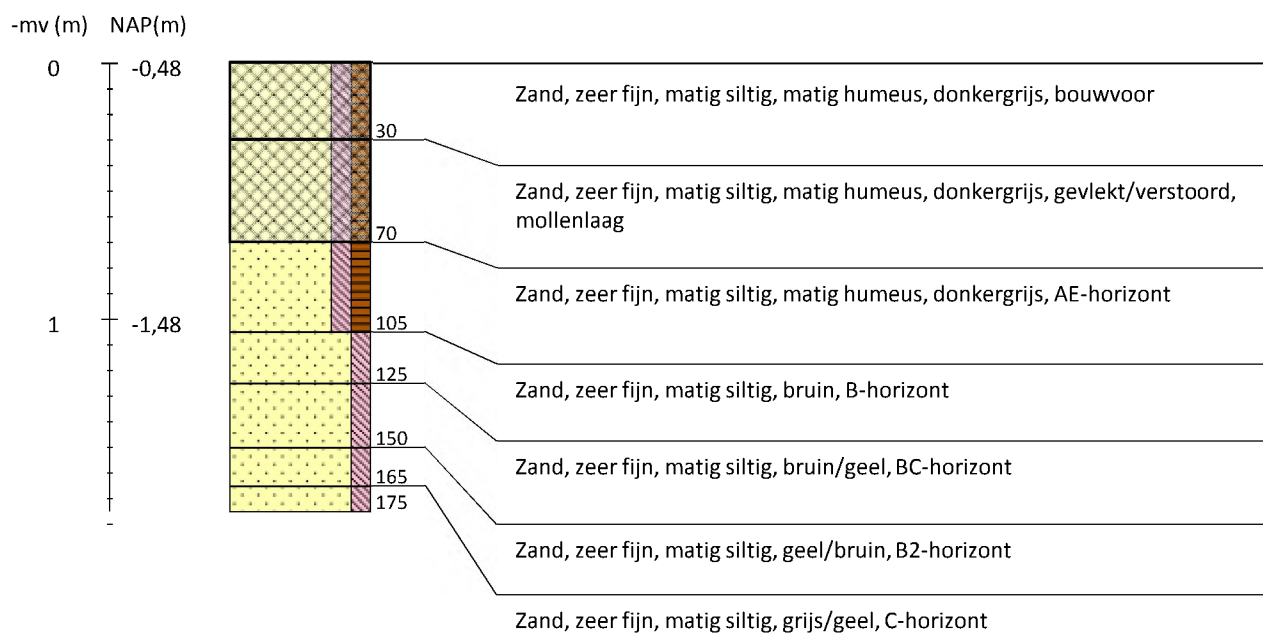
Boring 26 RD-coördinaten: 201734/526833

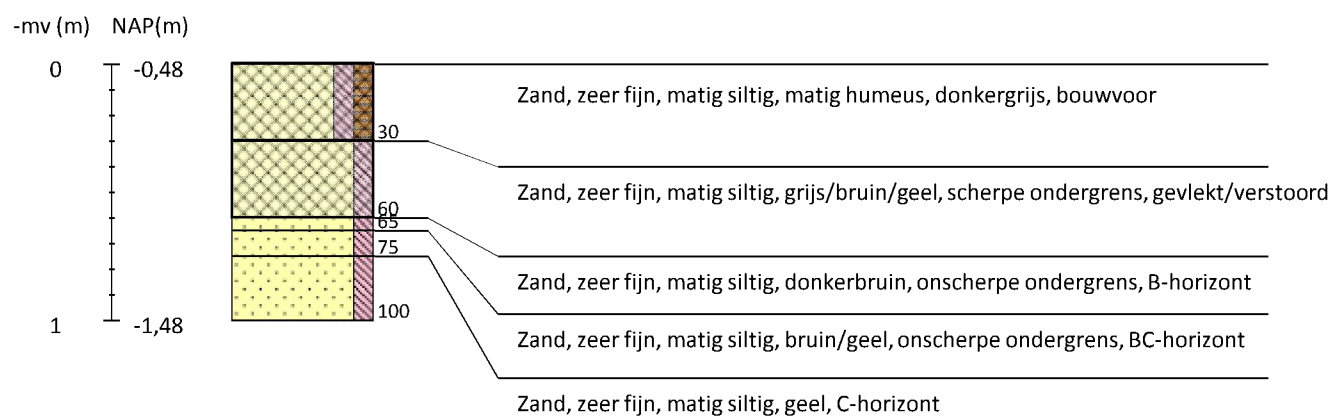
Boring 27 RD-coördinaten: 201749/526834

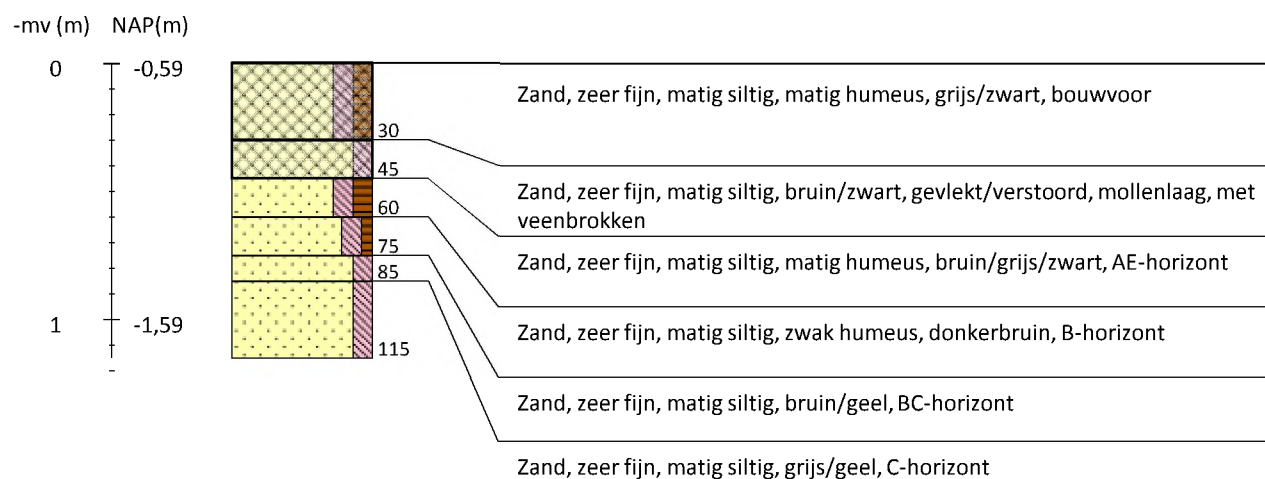
Boring 28 RD-coördinaten: 201765/526836

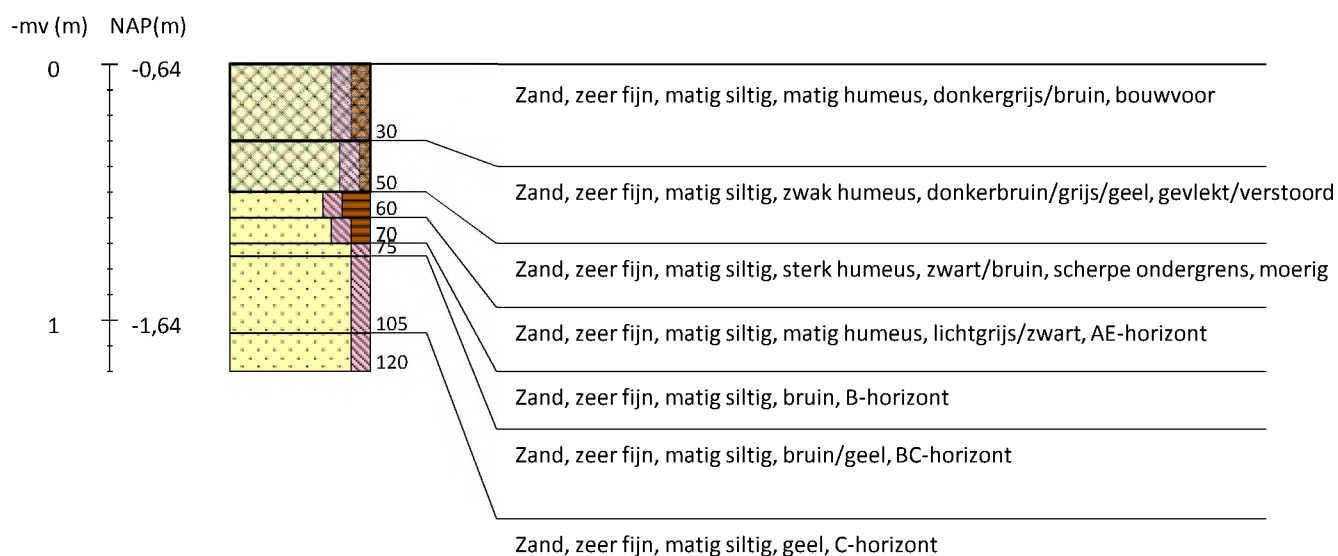
Boring 29 RD-coördinaten: 201779/526837

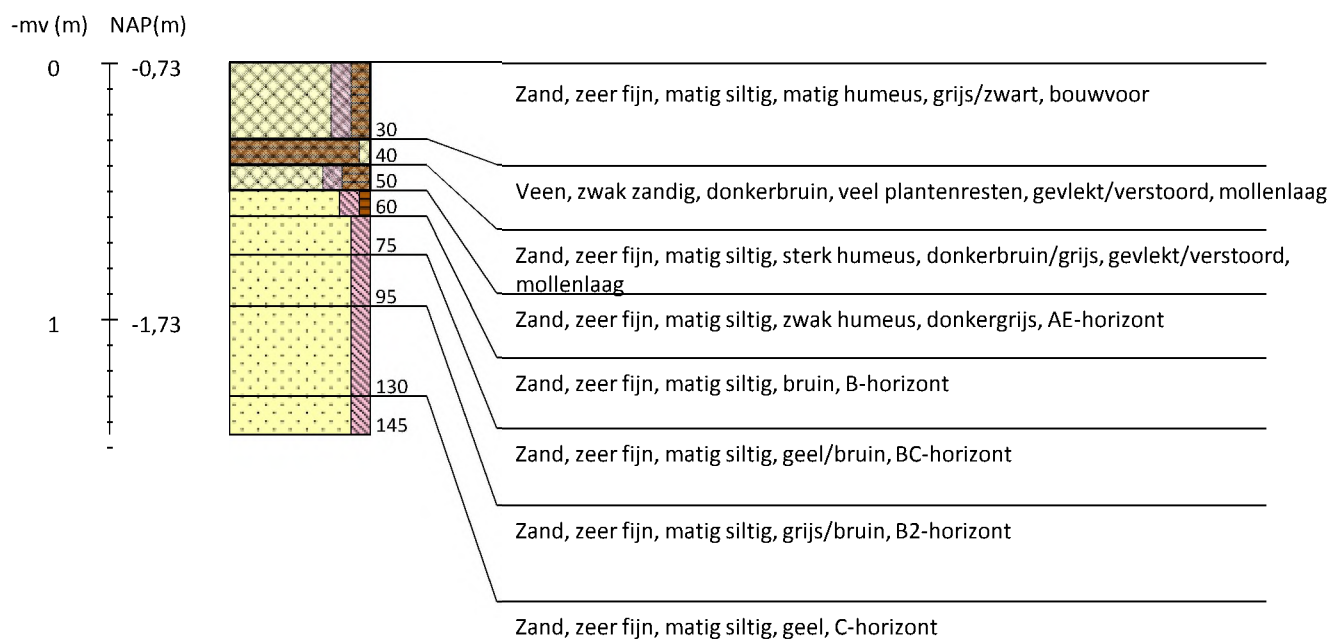
Boring 30 RD-coördinaten: 201649/526808

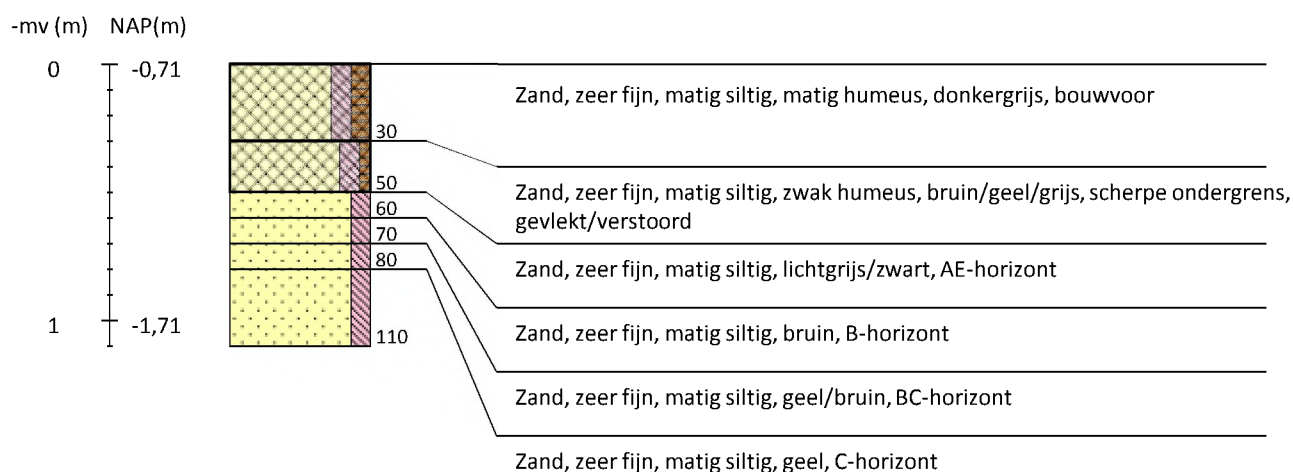
Boring 31 RD-coördinaten: 201663/526810

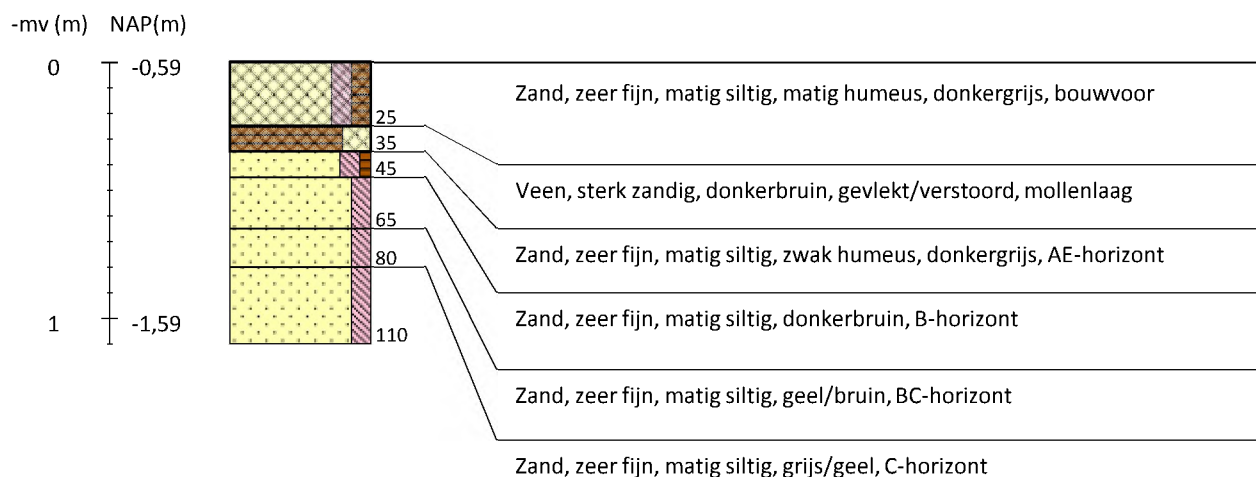
Boring 32 RD-coördinaten: 201679/526813

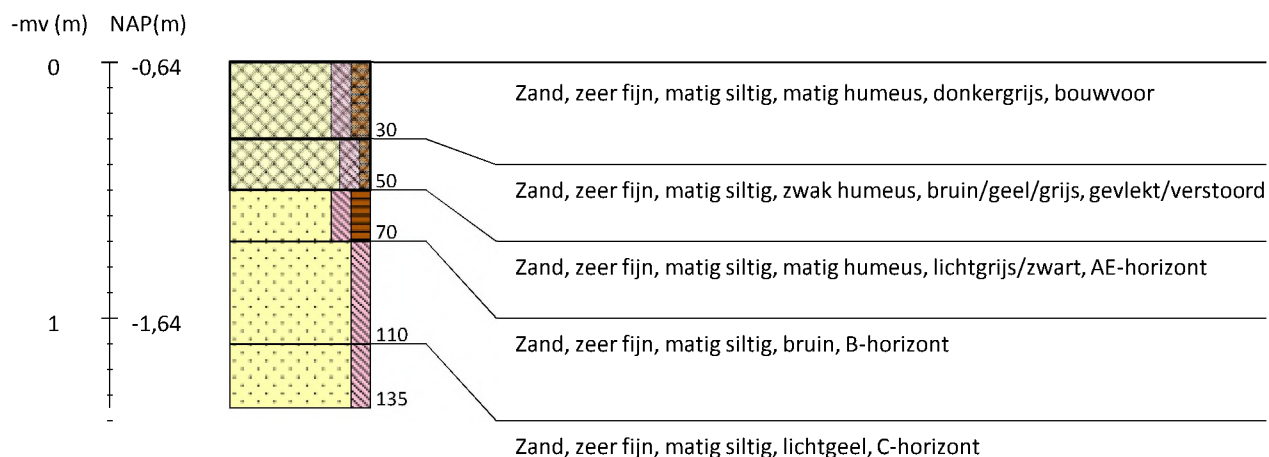
Boring 33 RD-coördinaten: 201694/526814

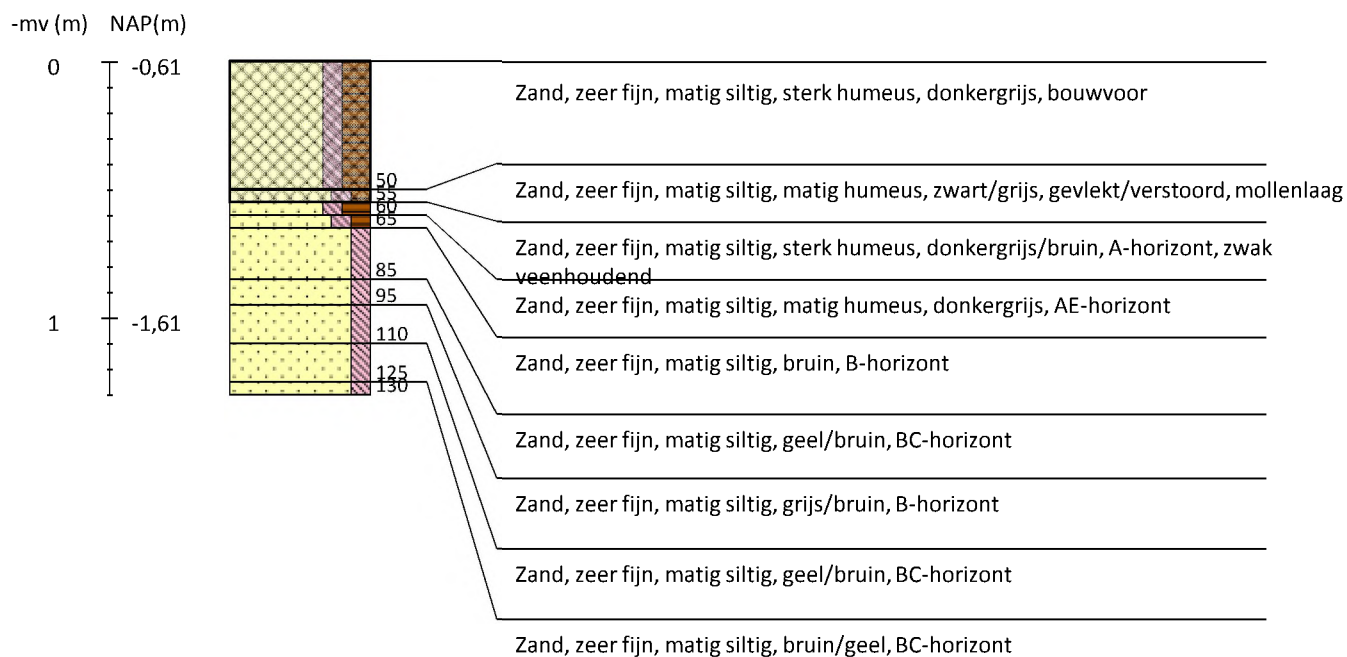
Boring 34 RD-coördinaten: 201711/526817

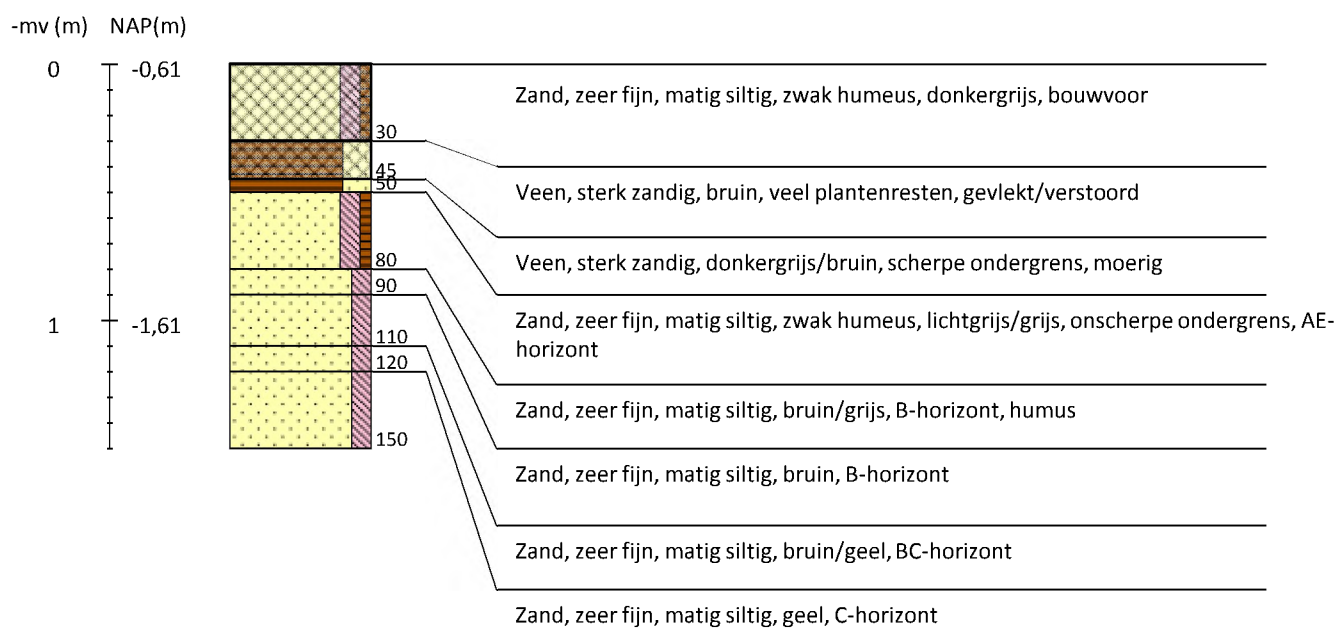
Boring 35 RD-coördinaten: 201726/526818

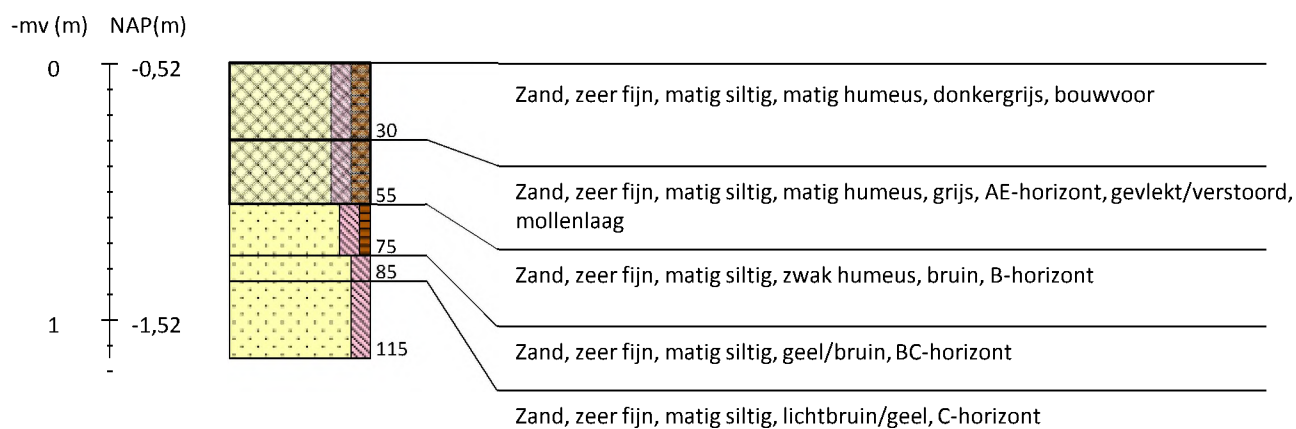
Boring 36 RD-coördinaten: 201741/526820

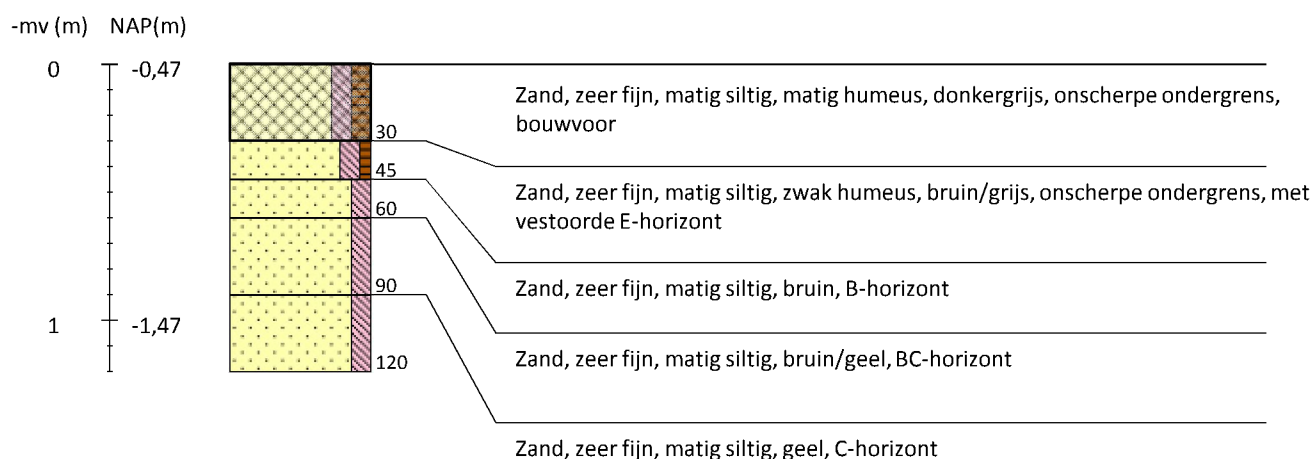
Boring 37 RD-coördinaten: 201756/526822

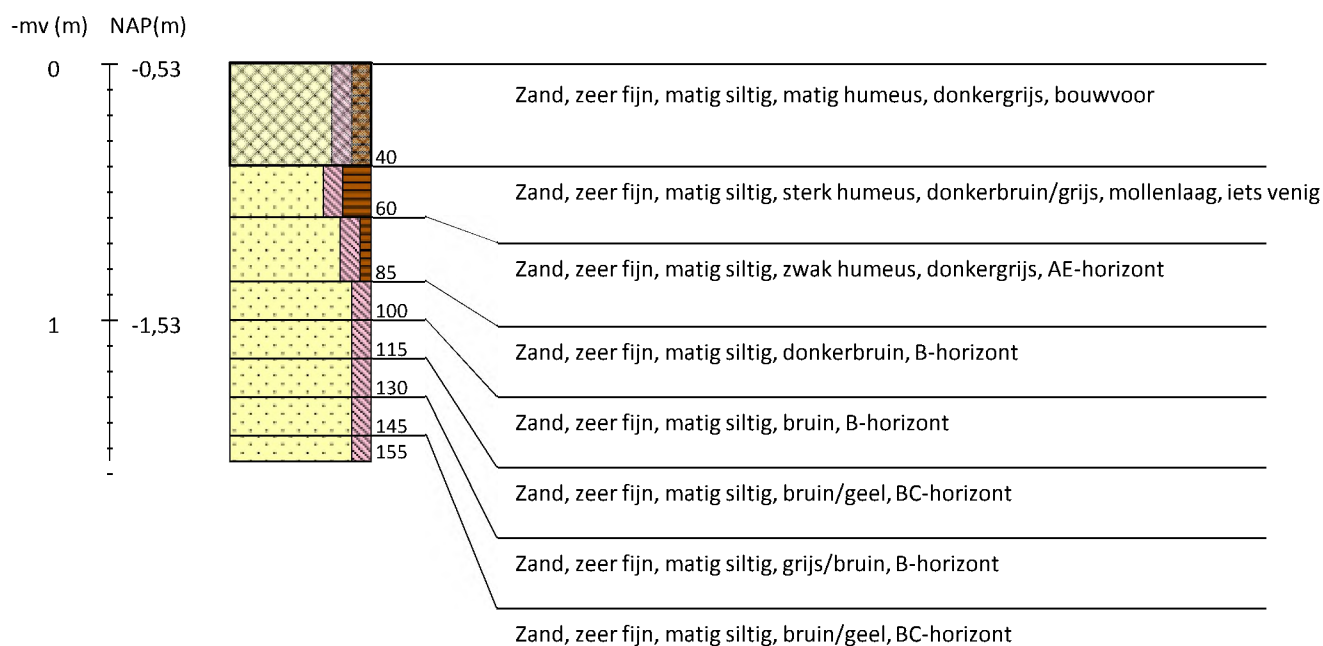
Boring 38 RD-coördinaten: 201771/526824

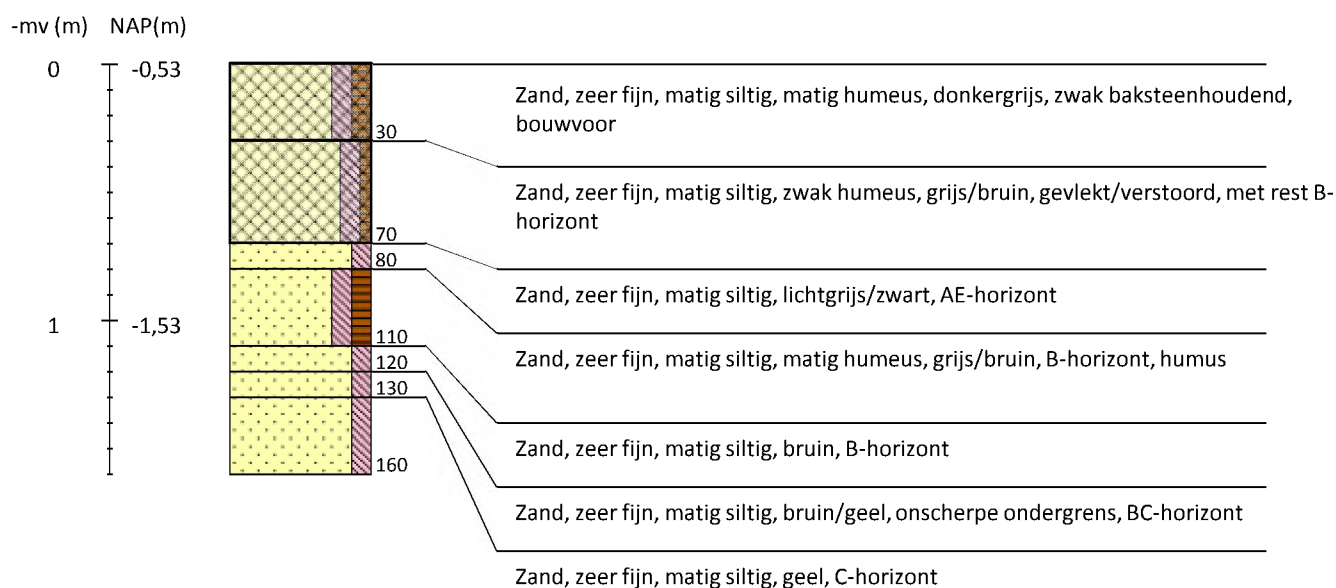
Boring 39 RD-coördinaten: 201780/526810

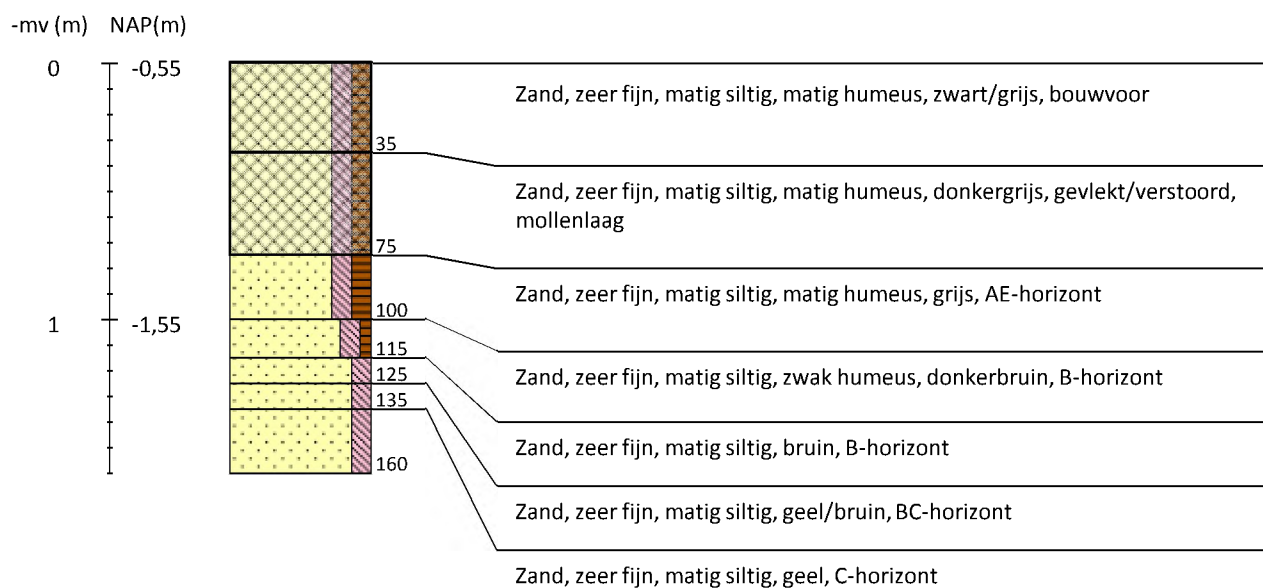
Boring 40 RD-coördinaten: 201766/526809

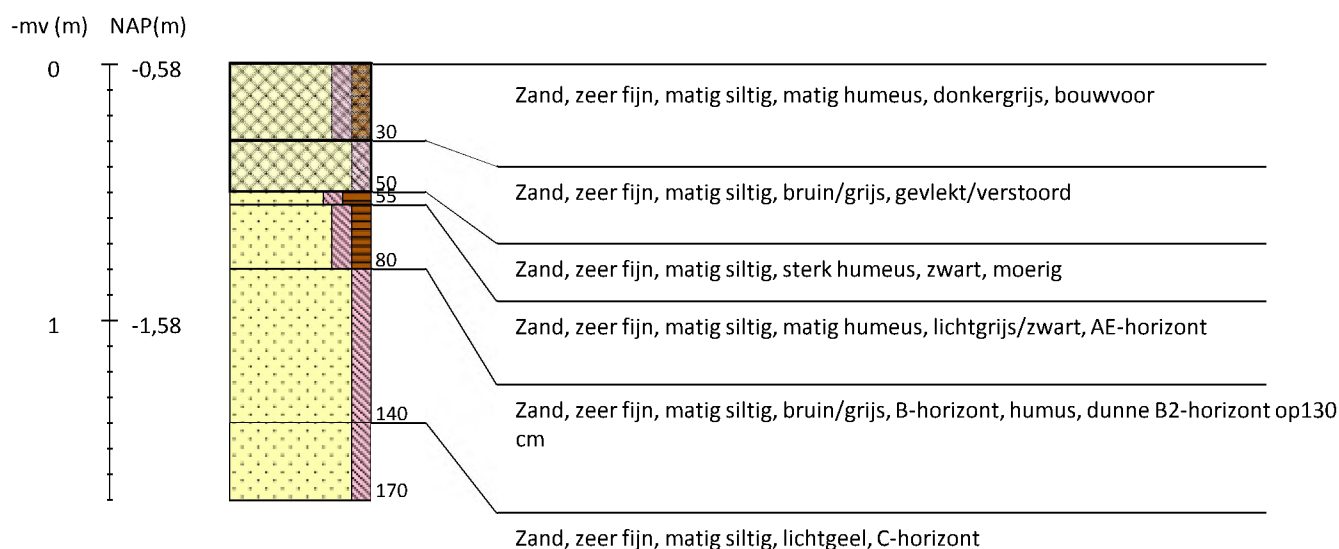
Boring 41 RD-coördinaten: 201751/526808

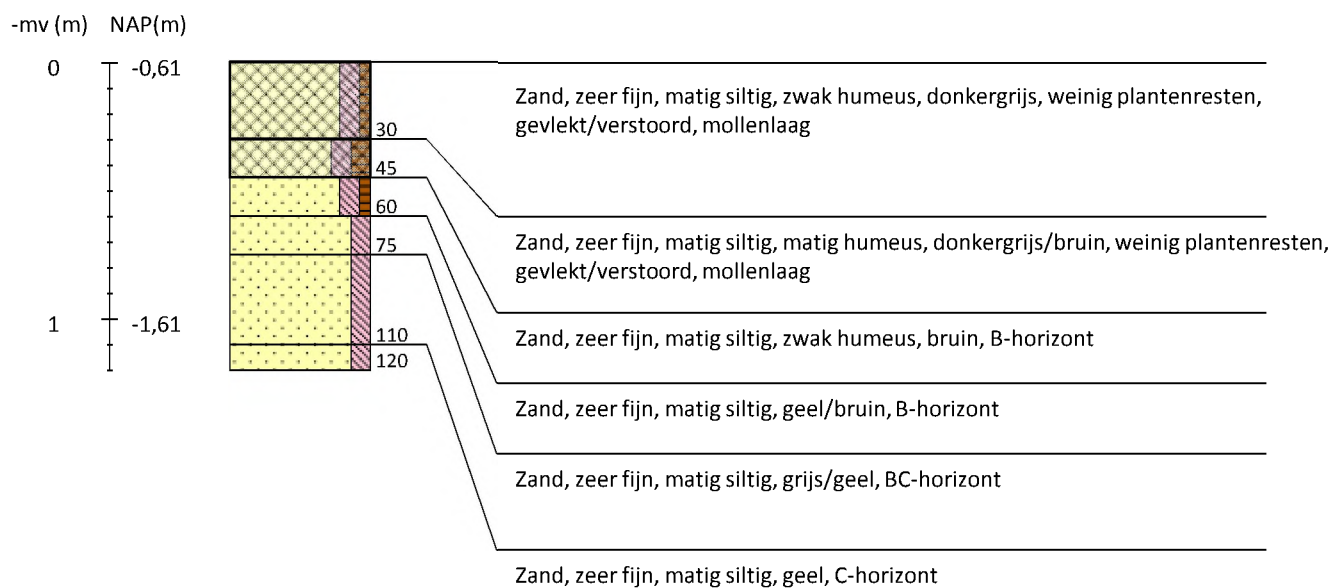
Boring 42 RD-coördinaten: 201736/526806

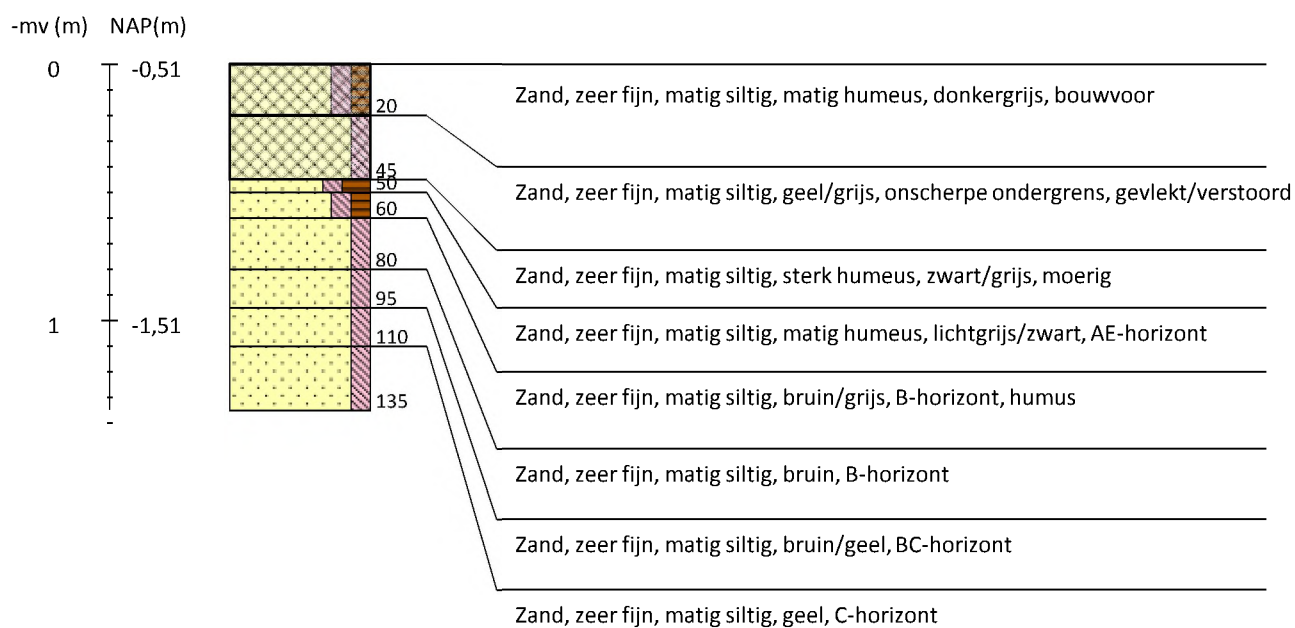
Boring 43 RD-coördinaten: 201720/526804

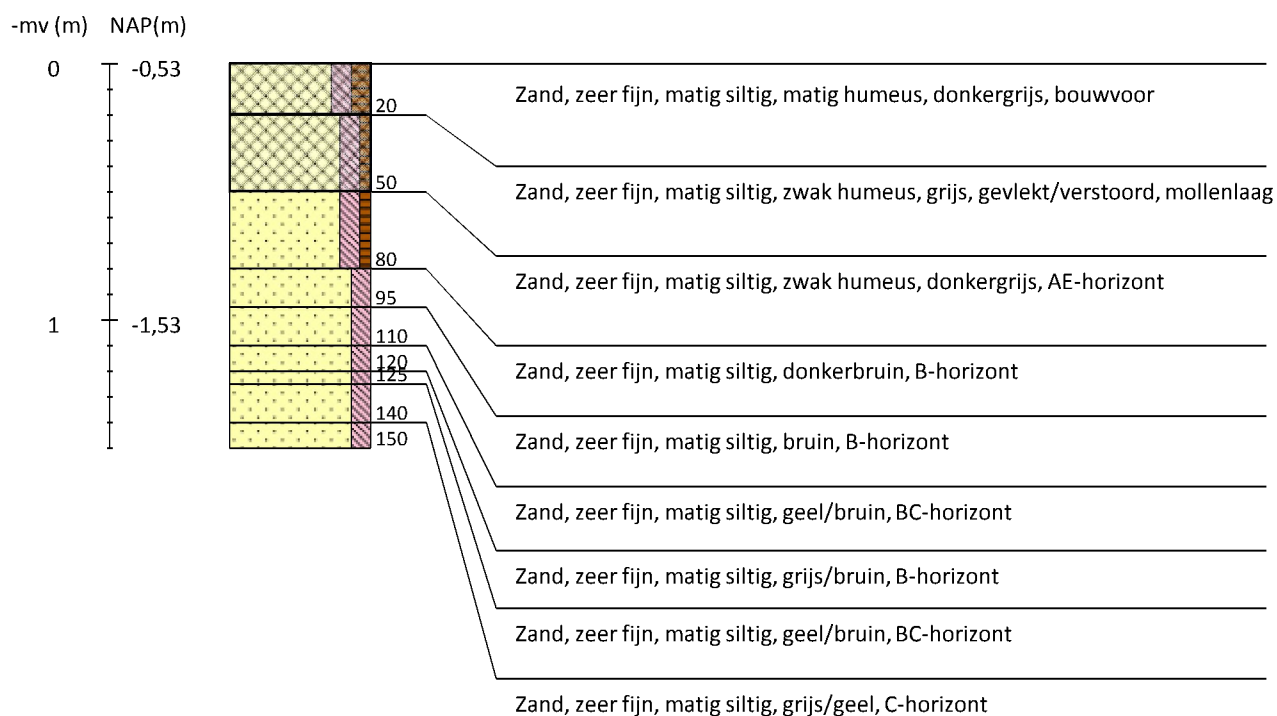
Boring 44 RD-coördinaten: 201714/526791

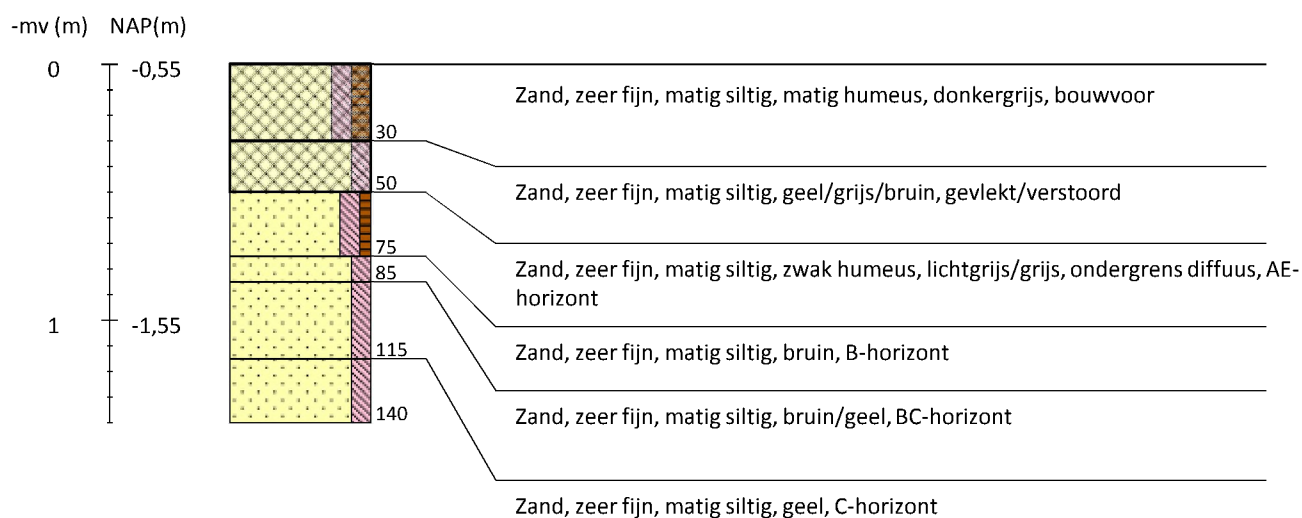
Boring 45 RD-coördinaten: 201730/526793

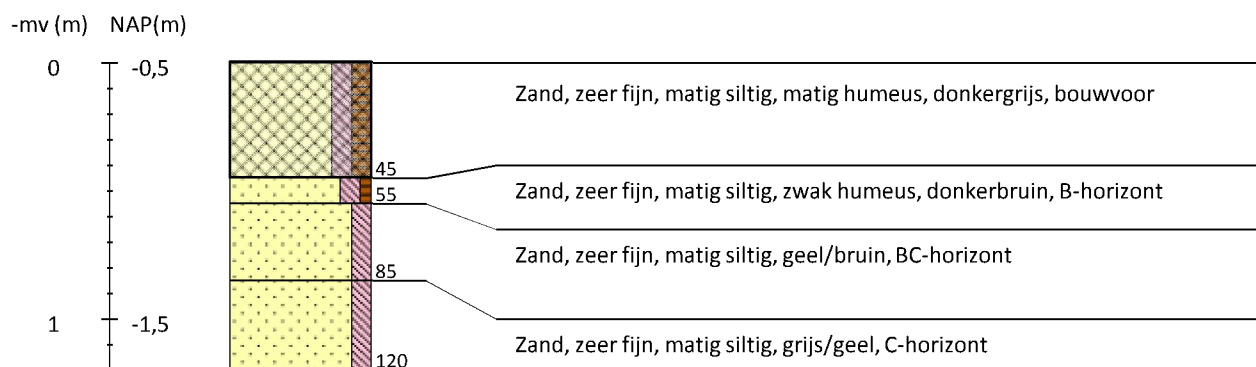
Boring 46 RD-coördinaten: 201746/526795

Boring 47 RD-coördinaten: 201761/526796

Boring 48 RD-coördinaten: 201775/526798

Legenda (conform NEN 5104, boorbeschrijvingsnorm van NITG-TNO en ASB)

Zand

	Zand, zwak siltig
	Zand, matig siltig
	Zand, sterk siltig
	Zand, uiterst siltig
	Zand, kleiig

Klei

	Klei, zwak siltig
	Klei, matig siltig
	Klei, sterk siltig
	Klei, uiterst siltig
	Klei, zwak zandig
	Klei, matig zandig
	Klei, sterk zandig

Leem

	Leem, zwak zandig
	Leem, sterk zandig

Diversen

	Verharding
	Water

Veen

	Veen, mineraalarm
	Veen, zwak kleiig
	Veen, sterk kleiig
	Veen, zwak zandig
	Veen, sterk zandig

Grind

	Grind, zwak zandig
	Grind, matig zandig
	Grind, sterk zandig
	Grind, uiterst zandig
	Grind, siltig

Overige toevoegingen

	zwak humeus
	matig humeus
	sterk humeus
	zwak grindig
	matig grindig
	sterk grindig
	verstoorde laag

Grondwater

gemiddeld hoogste grondwaterstand	
grondwaterstand	
gemiddeld laagste grondwaterstand	

Zandmediaan

uiterst fijn	< 105	µm
zeer fijn	105 - < 150	µm
matig fijn	150 - < 210	µm
matig grof	210 - < 300	µm
zeer grof	300 - < 420	µm
uiterst grof	420 - < 2000	µm

Zandsortering

goed gesorteerd	D ₆₀ /D ₁₀ < 1,8
matig gesorteerd	D ₆₀ /D ₁₀ 1,8 < 3
slecht gesorteerd	D ₆₀ /D ₁₀ > 3

Kalkgehalte

kalkloos	geen opbruising, minder dan 0,5% CaCO ₃
kalkarm	hoorbare opbruising, circa 0,5 - 1 à 2% CaCO ₃
kalkrijk	zichtbare opbruising, 1 à 2% CaCO ₃

Begrenzing onderliggende laag

scherp	overgangsgebied < 0,3 cm
onscherp	overgangsgebied 0,3 - < 3 cm
diffuus	overgangsgebied 3 cm - < 10 cm

Inclusies/archeologische indicatoren

weinig	< 1%
matig	1-10%
veel	> 10%

BIJLAGE 2 Boorpuntenkaart

